Raport o stanie Gminy Nowa Ruda za rok 2022

Maj 2023 r.

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie ... 4
Położenie, historia, jednostki pomocnicze i organizacyjne ... 4
Udział w stowarzyszeniach i współpraca partnerska ... 5
Sytuacja demograficzna ... 6
Informacje o wójcie i jego zadaniach ... 6
Urząd Gminy Nowa Ruda ... 7
Sytuacja finansowa ... 7
Dochody budżetowe ... 7
Wydatki budżetowe ... 8
Przychody budżetowe ... 8
Rozchody budżetowe ... 8
Wynik budżetu ... 9
Stan mienia komunalnego ... 9
Zestawienie mienia komunalnego Gminy Nowa Ruda ... 10
Sposób zagospodarowania gruntów ... 11
Gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi ... 11
Udziały w spółkach, akcje ... 11
Zmiany w stanie mienia w okresie 31.12.2021 r.- 31.12.2022 r. ... 12
Dochody uzyskane w 2022 roku. ... 12
Cmentarze komunalne ... 12
Spółki z udziałem gminy ... 12
Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie: ... 12
Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie ... 13
Gminny Ośrodek Zdrowia Pro- Med sp. z o.o. z siedzibą w Jugowie ... 13
Noworudzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. ... 13
Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa pod nazwą SIM Sudety ... 13
Wykonanie uchwał Rady Gminy ... 14
Realizacja strategii – Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r. ... 18
Najważniejsze inwestycje i obszary działania Wójta w 2022 r. ... 20
Infrastruktura drogowo-mostowa i towarzysząca ... 20
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna ... 21
Oświetlenie uliczne ... 23
Ochrona środowiska ... 23
Usuwanie azbestu ... 24
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków ... 24
Gospodarka odpadami ... 25
Kultura fizyczna ... 26

Obiekty użyteczności publicznej ... 26
Działania w obszarze bezpieczeństwa ... 26
Zarządzanie kryzysowe ... 27
Utrzymanie OSP w gotowości do działania ... 28
Ostrzeganie mieszkańców ... 28
Ubezpieczenia składników mienia ... 28
Wdrażanie Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) ... 29
Turystyka ... 29
Realizacja zadań oświatowych ... 30
Sieć edukacyjna ... 30
Priorytety edukacyjne ... 31
Poprawa warunków edukacji szkolnej i przedszkolnej ... 31
Zapewnienie właściwych warunków nauki dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego ... 32
Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży ... 32
Pomoc w upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu szkolnego ... 32
Wspieranie aktywności szkół w zakresie realizacji projektów i udziału w akcjach ... 33
Propagowanie wykorzystania technologii informacyjnej w edukacji ... 33
Finansowanie zadań oświatowych ... 33
Subwencja oświatowa ... 33
Egzaminy zewnętrzne ... 36
Egzamin ósmoklasisty ... 36
Realizacja funduszu sołeckiego ... 37
Pomoc społeczna (GOPS) ... 38
Działalność kulturalna (CKGNR) ... 40
Działania na rzecz pomocy ofiarom wojny w Ukrainie ... 43
Organizacja i udział w akcjach charytatywnych ... 43
Remonty w poszczególnych pomieszczeniach budynku CKGNR: ... 43
Remonty w poszczególnych filiach bibliotecznych oraz budynkach będących w użyczeniu CKGNR: ... 43
Realizowane projekty ... 44
Projekty edukacyjne ... 44
Realizacja polityk i programów ... 45
Program współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok 2022 ... 45
Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 ... 48
Polityka senioralna w Gminie Nowa Ruda ... 51
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Ruda na lata ... 51
Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt ... 52

Gminny program opieki nad zabytkami i udzielanie dotacji na prace konserwatorskie 53
W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nowa Ruda figurują zabytki 53
Podsumowanie 54

Wstęp

Raport o stanie gminy został sporządzony na podstawie art. 28 aa ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023, poz. 40). Zgodnie z ustawą raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. W Gminie Nowa Ruda utworzenie budżetu obywatelskiego nie jest obowiązkowe, formą budżetu partycypacyjnego jest natomiast fundusz sołecki. Rada Gminy Nowa Ruda nie określiła w drodze uchwały szczegółowych wymogów dotyczących raportu, został on więc przygotowany wg schematu zastosowanego przy sporządzaniu raportów o stanie gminy za lata poprzednie oraz w oparciu o ogólne wytyczne i wnioski, które pojawiły się w literaturze i debacie publicznej związku z tym obowiązkiem.

Podstawowe informacje o gminie

Położenie, historia, jednostki pomocnicze i organizacyjne

Gmina Nowa Ruda położona jest w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Jest jedną z 78 gmin wiejskich, położonych na terenie województwa. Geograficznie leży w Sudetach Środkowych, u podnóża Gór Sowich i na obszarze Wzgórz Włodzickich, w dolinie rzeki Włodzicy i jej dopływów.

Sąsiednimi gminami są: Bielawa, Dzierżoniów (gmina wiejska), Głuszyca, Kłodzko (gmina wiejska), Nowa Ruda (gmina miejska), Pieszyce, Radków, Stoszowice, Walim. Ponadto Gmina graniczy z Republiką Czeską.

Gmina Nowa Ruda zajmuje obszar 139,67 km², co stanowi 8,5% powierzchni powiatu kłodzkiego, z czego użytki rolne stanowią 50%, a użytki leśne 41%.

W sierpniu 1945 r. utworzono gminę Przygórze, która składała się ze wsi, obejmujących dziś terytorialnie Przygórze, Wolibórz, Dzikowiec i Nową Wieś Kłodzką. W październiku 1945 r. gmina powiększyła się o wsie, które dziś obejmują Bieganów, Włodowice i Drogosław. W 1954 r. w miejsce gminy powołano gromady. Gromady zlikwidowano w 1972 r., a w ich miejsce utworzono gminę, której obszar zmieniono już rok później. W 1973 obejmował on wsie należące do gromady Nowa Ruda: **Bieganów, Krajanów, Sokolicę, Włodowice, Dzikowiec, Nową Wieś Kłodzką, Wolibórz** (z wyjątkiem Tłumaczowa i Ścinawki Górnej), wsie z gromady Ludwikowice: **Bartnicę, Dworki, Ludwikowice Kłodzkie, Sokolec, Świerki** i wsie gromady Jugów: **Jugów, Przygórze**. Po zlikwidowaniu w 1976 roku gminy Bożków, wsie **Bożków** i **Czerwieńczyce** dołączyły do gminy Nowa Ruda. W tym kształcie gmina funkcjonuje do dziś. Jednostkami pomocniczymi są sołectwa, których jest na terenie gminy 17. Poza ww. wsiami dodatkowe sołectwo Koszyn znajduje się w obrębie wsi Bożków.

Gmina wiejska Nowa Ruda to tzw. gmina obwarzankowa. Mianem takim określa się gminę wiejską, mającą siedzibę w nienależącym do niej mieście (zlokalizowanym w odrębnej gminie miejskiej). Siedziba gminy znajduje się na terenie miasta Nowa Ruda.

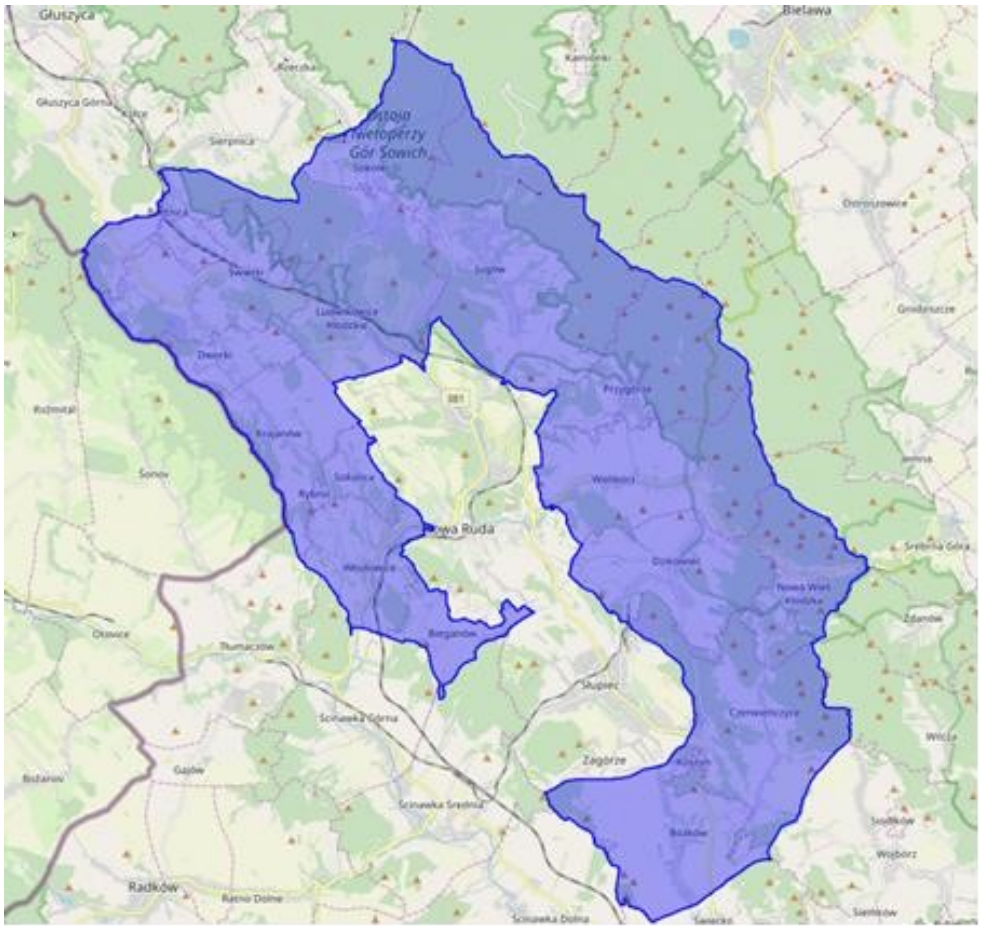

Źródło: http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Nowa_Ruda#googleStreetView Jednostki organizacyjne Gminy Nowa Ruda to:

- Urząd Gminy Nowa Ruda,
- Zespół Szkół Nr 1 w Jugowie,
- Zespół Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kł.,
- Zespół Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie,
- Zespół Przedszkolny w Woliborzu (w skład zespołu wchodzą: Przedszkole
- Samorządowe w Woliborzu oraz Przedszkole Samorządowe w Przygórzu),
- Żłobek Publiczny „Baśniowe Wzgórze" w Ludwikowicach Kł.,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie,
- Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach Kł.
-

Udział w stowarzyszeniach i współpraca partnerska

Gmina Nowa Ruda współpracuje z Gminą Giżycko i Gminą Somonino oraz czterema miastami: Broumov (Czechy), Castrop-Rauxel (Niemcy), Bruay-sur-l'Escaut (Francja) i Hronov (Czechy). W 2021 roku obszar współpracy dotyczył wymiany doświadczeń w zakresie działalności samorządu oraz realizacji wspólnych projektów z miastami partnerskimi z Czech.

Gmina Nowa Ruda jest także członkiem:

- Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej,
- Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej Aglomeracji Wałbrzyskiej,
- Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Sowiogórskie",-
- Związku Gmin Wiejskich RP.

Członkostwo w tych organizacjach dotyczyło przede wszystkim realizacji wspólnych programów i projektów, umożliwiających uzyskiwanie dofinansowania środków zewnętrznych. Informacje dotyczące efektów współpracy zostały opisane w innych rozdziałach raportu.

Sytuacja demograficzna

Liczba mieszkańców Gminy wg stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 10 842 i zmniejszyła się w stosunku do liczby mieszkańców na koniec 2021 roku o 150 osób (było 10 992). W poszczególnych miejscowościach na dzień 31 grudnia 2022 roku zameldowanych było:

1) Bartnica – 168
2) Bieganów – 23
3) Bożków – 1 466
4) Czerwieńczyce – 438
5) Dworki – 59
6) Dzikowiec – 824
7) Jugów – 2 613
8) Krajanów – 92
9) Ludwikowice Kł. – 1 946
10) Nowa Wieś Kł. – 200
11) Przygórze – 636
12) Sokolec – 186
13) Sokolica – 61
14) Świerki – 500
15) Włodowice – 656
16) Wolibórz – 974
17)

Informacje o wójcie i jego zadaniach

Wójt jest organem wykonawczym gminy. Wójtem Gminy Nowa Ruda od listopada 2014 roku jest Adrianna Mierzejewska.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym do zadań wójta należy w szczególności:

1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
2) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
3) określanie sposobu wykonywania uchwał;
4) gospodarowanie mieniem komunalnym;
5) wykonywanie budżetu;
6) zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Do wójta należy również kierowanie bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz. Jednym ze wskaźników załatwianych spraw bieżących jest ilość korespondencji wpływającej do urzędu, która w 2022 roku wyniosła 22 651 pism. Oznacza to, że każdego roboczego dnia do urzędu trafia średnio ponad 90 dokumentów. Z kolei reprezentowanie gminy na zewnątrz odbywa się m.in w trakcie: spotkań z władzami państwowymi i samorządowymi, Zgromadzeń Wspólników spółek z udziałem gminy; Walnych Zgromadzeń Członków stowarzyszeń; narad Rady LGD Partnerstwo Sowiogórskie; posiedzeń zarządu gminnego i powiatowego OSP.

Do zadań wójta należy ponadto realizacja licznych zadań wynikających z przepisów szczególnych, związanych np. z ochroną przeciwpowodziową (w tym opracowanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią oraz ogłaszanie i odwoływanie pogotowia oraz alarmu przeciwpowodziowego).

Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy i jako kierownik urzędu organizuje oraz określa zasady funkcjonowania urzędu gminy. Podstawowym dokumentem w tym zakresie jest Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Nowa Ruda. Wójt wypełnia również uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Swoje zadania Wójt realizuje m.in. poprzez wydawanie zarządzeń. W 2022 r. Wójt Gminy wydał 707 zarządzenia.

Urząd Gminy Nowa Ruda

Urząd Gminy Nowa Ruda jest usytuowany w dwóch budynkach: przy ul. Niepodległości 2 oraz ul. Niepodległości 4 w Nowej Rudzie. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w urzędzie zatrudnionych było 66 pracowników, w tym 61 osoby na stanowiskach urzędniczych, 1 osoby na stanowisku pomocy administracyjnej oraz 4 osób na stanowiskach obsługi.

Blisko 9,16% pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych posiada wykształcenie wyższe (55 osób z 61). W urzędzie dba się o ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, a pracownicy posiadają dostęp do aktualizowanej na bieżąco bazy aktów prawnych.

Sytuacja finansowa

Sytuacja finansowa Gminy Nowa Ruda została szczegółowo opisana w załącznikach do Zarządzenia nr 139/23 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 22 marca 2023 w sprawie przedstawienia Radzie Gminy Nowa Ruda oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Nowa Ruda, sprawozdania rocznego z wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury oraz informacji o stanie mienia komunalnego za 2022 rok. W Raporcie o stanie Gminy Nowa Ruda znajdują się więc najważniejsze, wybrane informacje dotyczące sytuacji finansowej gminy.

Dochody budżetowe

Dochody budżetowe w 2022 roku wyniosły 80 711 897,38 zł, co stanowiło 95,65% dochodów zaplanowanych. Dochody bieżące wyniosły ogółem 70 565 205,19 zł i stanowiły 87,43% wszystkich dochodów Gminy. Dochody majątkowe wyniosły ogółem 10 146 692,19 zł i stanowiły 12,57% wszystkich dochodów Gminy.

Źródło: Sprawozdanie finansowe Gminy Nowa Ruda za 2022 r.

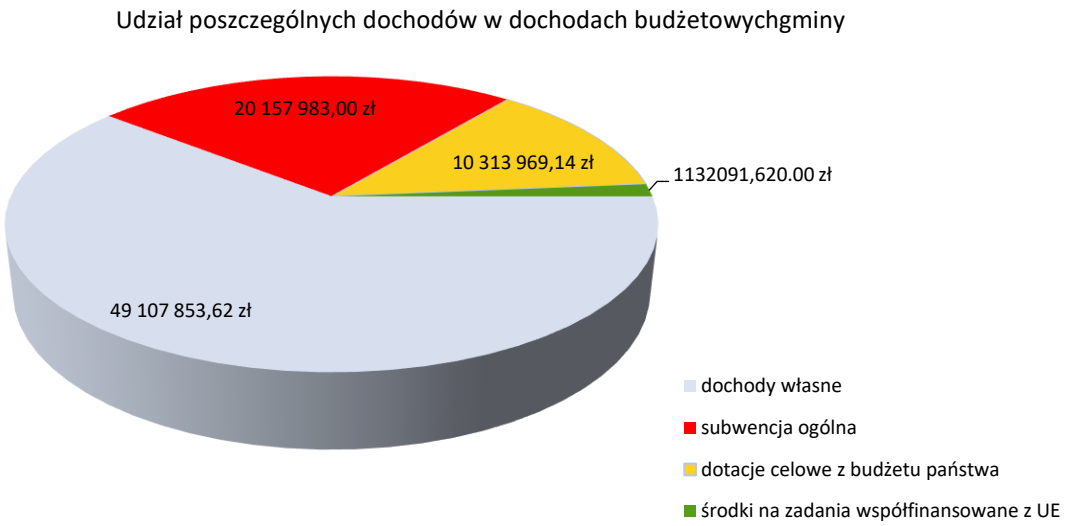

Wydatki budżetowe

Wydatki budżetu Gminy planowano w wysokości 98 372 109,69 zł, a zrealizowano w wysokości 90 365 556,57 zł (wykonanie na poziomie 91,86%), z czego:

- wydatki bieżące stanowiły 66 813 066,08 zł (szczegóły w tabeli poniżej),
- wydatki majątkowe stanowiły 23 552 490,49 zł.

Lp.	GRUPY	PLAN	WYKONANIE	STRUKTURA
1	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	21 058 332,05	19 807 272,76	29,65%
2	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	22 430 200,40	21 621 478,88	32,36%
3	Wydatki na obsługę długu	731 961,00	731 909,75	1,10%
4	Dotacje i środki na zadania bieżące	8 152 071,79	8 143 859,22	12,19%
5	Wydatki na projekty i programy współfinansowane w ramach środków UE	1 285 508,37	1 058 349,79	1,58%
6	Pozostałe wydatki	19 459 454,13	15 450 195,68	23,12%
RAZEM		73 117 527,74	66 813 066,08	100,00%

Wydatki bieżące-źródło: sprawozdanie finansowe Gminy za 2022 r.

Przychody budżetowe

W 2022 roku przychody budżetowe wyniosły 23 352 397,52 zł.
Na przychody złożyły się:
1. Spłata pożyczki udzielonej Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda na zadanie pn.: "Przebudowa i doposażenie obiektów instytucji kultury w Gminie Nowa Ruda" (projekt nr RPDS.04.03.04-02-0008/19-00) w wysokości 293 007,75 zł.
2. Spłata pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Radość" na realizację projektu pn.: „Budowa Ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej na terenie Bożkowa" finansowanego w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 dla zadań realizowanych w ramach projektu grantowego poprzez Lokalną Grupę Działania Partnerstwo Sowiogórskie w wysokości 19 168,00 zł.
3. Nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, o której mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 9 368 528,99 zł.
4. Niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 13 671 692,78 zł.

Rozchody budżetowe

Rozchody z budżetu wyniosły 2 013 982,92 zł i obejmowały:
1. Spłatę raty na kwotę 13 982,92 zł od pożyczki długoterminowej zaciągniętej w wysokości 172 730,32 zł w 2019 roku z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie

zadania inwestycyjnego pn.: „Ograniczenie niskiej emisji spalin na obszarze województwa dolnośląskiego- Gmina Nowa Ruda" ETAP II”. Na dzień 31 grudnia 2022 roku spłacono 41 948,76 zł, pozostało do spłaty 130 781,56 zł. Całkowita spłata nastąpi w lipcu 2029 roku.
2. Wykup obligacji komunalnych seria D13 na kwotę 2 000 000,00 zł.

Wynik budżetu

Budżet Gminy Nowa Ruda za 2022 rok zamknął się deficytem w wysokości 9 653 659,19 zł,
przy planowanym deficycie 13 986 413,61 zł.
Deficyt dotyczy realizacji:
a) zadań inwestycyjnych, w tym finansowanych w ramach niewykorzystanych środków budżetu z lat ubiegłych przekazanych w ramach zaliczkowania środków UE oraz środków RFIL,
b) zwiększonych kosztów funkcjonowania jednostek z uwagi na panujące warunki gospodarcze spowodowane wojną na Ukrainie oraz wysoką inflacją.

Stan mienia komunalnego

Mienie publiczne kwalifikowane jest jako mienie państwowe i mienie samorządowe. Mienie państwowe to własność i inne prawa majątkowe przysługujące Skarbowi Państwa albo innym państwowym osobom prawnym (art.44[1] Kodeksu Cywilnego). Natomiast o mieniu samorządowym, w związku z wprowadzeniem trójpłaszczyznowej struktury samorządu terytorialnego, można mówić w znaczeniu węższym lub szerszym.
W znaczeniu węższym pojęcie to odnosi się do mienia komunalnego, określanego jako własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków. W znaczeniu szerszym, mienie to obejmuje także własność i inne prawa majątkowe należące do województwa i wojewódzkich osób prawnych oraz powiatu i powiatowych osób prawnych. Odróżnienie w ramach majątku publicznego mienia państwowego od samorządowego, jak i różnicowanie go w ramach mienia samorządowego, następuje przez przynależność do określonych podmiotów, a nie przez jego zróżnicowanie przedmiotowe.
Ustawową definicję mienia komunalnego zawiera art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40). Zgodnie z tym przepisem mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. W skład mienia komunalnego wchodzą zatem wyłącznie prawa majątkowe, nie wchodzą natomiast prawa niemajątkowe, w stosunku zarówno do dóbr materialnych, jak i niematerialnych. Oprócz własności gminie i innym gminnym osobom prawnym mogą przysługiwać inne prawa majątkowe, np. użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe, wierzytelności itp. Mienie komunalne to także środki finansowe, które mogą pochodzić z różnych źródeł. Mienie komunalne obejmuje aktywa, a nie pasywa. Wynika to z definicji mienia zawartej w art. 44 Kodeksu Cywilnego w odniesieniu do ogólnego pojęcia mienia, jak i art. 43 ustawy o samorządzie gminnym – w odniesieniu do mienia komunalnego. Potwierdza to fakt, że jeśli ustawodawca łączy z nabyciem mienia przejście na nabywcę zobowiązań zbywcy, to wyraźnie o tym stanowi. Przepis art.43 ustawy o gospodarce nieruchomościami ujmuje mienie komunalne jako jednorodny zespół praw majątkowych, nie wyodrębniając takich jego rodzajów, jak np. mienie publiczne, prywatne itp. Nie ma też podziału mienia komunalnego według źródeł jego pochodzenia. Całe mienie komunalne ujmowane jest jako mienie jednorodne w tym znaczeniu, że jest to mienie w rozumieniu prawa cywilnego, a w szczególności w rozumieniu art.44 Kodeksu cywilnego.
Gminny zasób nieruchomości zdefiniowany jest w art. 24 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344) i stanowią go nieruchomości, które w dniu wejścia w życie ustawy stanowiły własność gminy i nie znajdowały się w użytkowaniu wieczystym lub trwałym zarządzie oraz nie były obciążone prawem użytkowania, w tym nieruchomości nabyte na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 roku.
Gminny zasób nieruchomości stanowią również nieruchomości, które po dniu wejścia w życie ustawy :
- zostały nabyte, w drodze umowy, na własność lub w użytkowanie wieczyste,

- zostały nabyte w drodze wywłaszczenia na rzecz gminy,
- stały się własnością gminy w drodze zamiany lub darowizny albo, co do których gmina uzyskała w tym trybie prawo użytkowania wieczystego,
- stanowiły własność gminy i w stosunku do których po tym dniu wygasło prawo użytkowania wieczystego, trwałego zarządu lub użytkowania,
- pozostały po zlikwidowanych lub sprywatyzowanych komunalnych osobach prawnych oraz zlikwidowanych komunalnych jednostkach organizacyjnych,
- stały się własnością gminy na skutek zrzeczenia się,
- zostały nabyte w drodze pierwokupu,
- zostały przejęte na własność gminy na podstawie innych tytułów prawnych.

Zestawienie mienia komunalnego Gminy Nowa Ruda

Według danych na dzień 31 grudnia 2022 roku na stan mienia Gminy Nowa Ruda składało się 1766 ha gruntów. Podział na zasadnicze grupy przedstawia się następująco:
- grunty rolne o powierzchni- 1198 ha
- grunty zabudowane i zurbanizowane o powierzchni – 358 ha
- lasy i grunty zadrzewione i zakrzewione o powierzchni- 155 ha
- grunty pod wodami o powierzchni- 5 ha
- nieużytki o powierzchni- 31 ha
- tereny różne- 19 ha

Budynki mieszkalne wchodzące w skład mienia komunalnego stanowiących 100% własności Gminy Nowa Ruda według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku przedstawia się następująco:

Ilość budynków mieszkalnych	Powierzchnia 16.077,62 m^2	Ilość lokali 339
61	Lokale mieszkalne i socjalne 15.894,67 m^2 Lokali użytkowych 182,95 m^2	Lokale mieszkalne 336 lokale użytkowe 3

Budynki mieszkalne będące wspólnotami mieszkaniowymi w których Gmina Nowa Ruda posiada udziały stan na 31 grudnia 2022 roku:

Ilość budynków mieszkalnych	Powierzchnia 19.732,40 m^2	Ilość lokali 429
132	Lokale mieszkalne i socjalne 17.894,95 m2 Lokale użytkowe 1 837,45 m^2	Lokale mieszkalne 400 lokale użytkowe 29

Budynki szkolne- 7
Budynki przedszkolne- 7
Żłobek- 1
Obiekty kulturalne- 2
Inne obiekty użyteczności publicznej – 16 w tym m.in. budynki Urzędu przy ul. Niepodległości 2 i przy ul.

Niepodległości 4 w Nowej Rudzie, sale wiejskie, obiekty sportowe
Obiekty służby zdrowia – 1
Inne budynki – 19 w tym m.in. remizy ochotniczych straży pożarnych, budynki użytkowe, pozostałe obiekty użyteczności publicznej

Sposób zagospodarowania gruntów

W zasobie gruntów stanowiących mienie komunalne Gminy Nowa Ruda ze względu na formę prawną związaną z ich zagospodarowaniem można podzielić na:
- grunty rolne w dzierżawie (grunty orne, pastwiska i łąki), głównie klasy IV i V- według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku zawartych było 594 umów dzierżawy na łączną powierzchnię 944,0906 ha, średnia dzierżawiona powierzchnia gruntów rolnych wynosi zatem 1,5894 ha.
- grunty nierolne – według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawartych było 771 umów dzierżawy dot. nieruchomości dzierżawionych jako grunty pod garażami, budynkami gospodarczymi i ogrody przydomowe oraz sale wiejskie na łączną powierzchnię 23,0243 ha gruntów,
- grunty znajdujące się w wieczystym użytkowaniu o powierzchni ponad 13 ha.
- w zarządzie gminy znajdują się lasy i grunty leśne o powierzchni 155 ha oraz parki (park w Krajanowie) o powierzchni 5,17 ha.

Gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi

W skład mienia komunalnego wchodzi:

1) 61 budynków mieszkalnych z udziałem Gminy 100%,
2) 132 budynków mieszkalnych, w których Gmina ma udziały we wspólnocie. Budynki mieszkalne znajduje się w zarządzie podmiotów świadczących usługi w zakresie zarządzania nieruchomościami,
3) 15 budynków związanych z prowadzeniem zajęć edukacyjnych (szkoły, przedszkola, żłobek). Obiekty szkolne w bezpośrednim zarządzie gminy to obiekty w miejscowościach, Jugów (dwa obiekty), Ludwikowice Kłodzkie i Bożków, natomiast we Włodowicach, Woliborzu i Dzikowcu prowadzone są szkoły niepubliczne. Przedszkola samorządowe w miejscowościach Bożków, Jugów, Ludwikowice Kłodzkie, Przygórze i Woliborzu oraz przedszkola niepubliczne we Włodowicach i Dzikowcu. Budynek żłobka znajdujący się w Ludwikowicach Kłodzkich.
4) Obiekty sportowe takie jak basen w Jugowie, a także boiska Orlik w Woliborzu, Ludwikowicach Kłodzkich i Bożkowie,
5) 19 budynków zagospodarowanych w innych formach tj. użyczonych na rzecz m.in. Ochotniczych Straży Pożarnych, Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach oraz Ośrodek Zdrowia w Woliborzu, a także świetlice wiejskie w poszczególnych miejscowościach; pozostałe obiekty użyteczności publicznej oraz budynki użytkowe, do których zalicza się: magazyny w Ludwikowicach przy ulicy Fabrycznej, „Europejski Dom Spotkań Młodzieży" w Ludwikowicach Kł., budynki byłych szkół w Przygórzu i Dzikowcu, budynek po internacie w Bożkowie, budynek sali w Jugowie ul. Główna 46a, budynek użytkowy w Jugowie ul. Głowna 91, Dom Seniora w Jugowie.

Udziały w spółkach, akcje

Według stanu na dzień 31.12.2022 roku Gmina Nowa Ruda posiada :
- aport w postaci środków trwałych na ogólną wartość 11.629.200,00 zł – Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Nowej Rudzie,
- akcje Agencji Rozwoju Regionalnego „AGROREG" S.A. w Nowej Rudzie na kwotę
10 000,00 zł,
- wkład pieniężny oraz wkład niepieniężny w postaci środków trwałych i wyposażenia o wartości 312 500,00 zł – Spółka z o.o. „Noworudzkie Usługi Komunalne" w Nowej Rudzie,

- wkład pieniężny oraz wkład niepieniężny w postaci nieruchomości gruntowej o wartości 265.000,00 zł – Pro-Med. Sp. z o.o,
- akcje Noworudzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego na kwotę 6.000,00 zł
- wkład pieniężny o wartości 3.000.000,00 zł – SIM Sp. z o.o.

Zmiany w stanie mienia w okresie 31.12.2021 r.- 31.12.2022 r.

W roku 2022 Gmina Nowa Ruda dokonała zbycia nieruchomości gruntowych o powierzchni ponad 10 ha, w skład której wchodzą powierzchnie całych nieruchomości oraz powierzchnie wynikające z udziałów w gruncie oraz dokonała nabycia nieruchomości gruntowych o powierzchni ponad 1 ha.
Gmina Nowa Ruda sprzedała w drodze przetargowej i w drodze bezprzetargowej:
- 27 nieruchomości gruntowych,
- 30 lokali mieszkalnych

Dochody uzyskane w 2022 roku.

Ogółem dochody uzyskane w roku 2022 wyniosły łącznie 4.311.445,19 zł w tym:

1. Wysokość dochodów za użytkowanie wieczyste – 2.671,67 zł
2. Wysokość dochodów z tytułu czynszu za: działki rolne, działki nie rolne, sale wiejskie, lokale użytkowe, lokale mieszkalne w budynkach komunalnych i budynkach wspólnot oraz bezumowne korzystanie z nieruchomości łącznie, – 2.390.499,29 zł
3. Dochody ze sprzedaży mienia:
a) lokale mieszkalne: 370.718,62 zł
b) grunty niezabudowane i zabudowane: 1.512.234,20 zł
d) zwrot funduszu remontowego: 35.321,41 zł

Cmentarze komunalne

Na terenie Gminy Nowa Ruda znajdują się 2 cmentarze komunalne: w Bożkowie na działkach nr 372 AM 1 o pow. 0,38 ha i dz. nr 364/1o pow. 0,0266 ha oraz w Jugowie przy ul. Staszica działka nr 228 AM 2 o pow. 0,29 ha.

Na cmentarzu komunalnym w Bożkowie pochowane są 619 osoby, natomiast w Jugowie – 357 osób. W 2022 roku na cmentarzach komunalnych Gminy Nowa Ruda pochowano 24 osoby (20 osób w Bożkowie, 4 osoby w Jugowie), a kwota jaką pobrano (zgodnie z uchwałą nr 257/XXXVII/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia29 września 2021 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat cmentarnych obowiązujących na terenie cmentarzy komunalnych Gminy Nowa Ruda – zmieniona uchwałą nr 270/XXXIX/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 24 listopada 2021 roku) wyniosła 5 670,00 zł. Ponadto, dokonano 31 rezerwacji miejsc pod groby (22 w Bożkowie, 9 w Jugowie) na łączną kwotę 10 368,00 zł. Jednocześnie pobrano opłatę zgodnie z ww. uchwałami za zezwolenie na postawienie grobowca murowanego w kwocie 3 240,00 zł.

Spółki z udziałem gminy

Gmina Nowa Ruda jest udziałowcem w następujących spółkach:

Noworudzkie Usługi Komunalne sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie:

Przedmiot przedsiębiorstwa spółki obejmuje m.in. :

1) Usługi komunalne, gospodarkę ściekami oraz wywóz zagospodarowanie śmieci, utrzymanie czystości, odśnieżanie, usługi sanitarne i pokrewne (EKD-9000).

2) Roboty ogólnobudowlane, blacharstwo-dekarstwo, instalatorstwo elektryczne, wodnokanalizacyjne, gazowe, c.o., budowę dróg i mostów.
3) Zakładanie i pielęgnację terenów zieleni.
4) Skup i handel surowców wtórnych i ich przetwarzanie.
5) Transport towarowy.
6) Usługi motoryzacyjne, pomoc drogową.
7) Wynajem maszyn, sprzętu i pomieszczeń.
8) Ochronę osób i mienia.
9) Handel hurtowy i detaliczny artykułami: przemysłowymi, motoryzacyjnymi, materiałami budowlanymi, ziemiopłodami, opałem, nawozami, krajowymi i zagranicznymi, import i eksport.
10) Usługi w zakresie różnych zleceń.

Kapitał akcyjny Gminy w tej spółce wynosi 6250 akcje po 50 zł o łącznej wartości 312 500 zł.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Rudzie

Przedmiotem działalności spółki jest gospodarka wodociągowa i kanalizacyjna Gmin – Wspólników, w tym w szczególności:

1. Pobór i dostawa wody na zaopatrzenie ludności i innych odbiorców.
2. Odbiór i oczyszczanie ścieków.
3. Działalność w zakresie ochrony środowiska naturalnego, w tym budowa obiektów i urządzeń.
4. Wykonywanie wierceń studni publicznych o charakterze poszukiwawczym oraz eksploatacyjnym.
5. Rozwijanie działalności wodociągowej i kanalizacyjnej oraz rozbudowa sieci.
6. Prowadzenie działalności usługowej w zakresie napraw i legalizacji wodomierzy.
7. Prowadzenie eksploatacji obiektów i urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.
8. Kontrolowanie jakości wody w procesie technologicznym.
9. Kształtowanie parametrów ścieków od miejsca ich zrzutu do miejsca ich wprowadzenia do odbiornika.
10. Prowadzenie badań i analiz z poszukiwaniem nowych zasobów wody.

Kapitał akcyjny Gminy w tej spółce, na koniec roku 2022 wynosi 116292 akcje po 100 zł o łącznej wartości 11629200 zł.

Gminny Ośrodek Zdrowia Pro- Med sp. z o.o. z siedzibą w Jugowie

Przedmiotem przedsiębiorstwa spółki jest m.in: praktyka lekarska, w tym w szczególności konsultacje lekarskie; szpitalnictwo oraz praktyka stomatologiczna. Kapitał akcyjny Gminy w tej spółce, na koniec roku 2022 wynosi 530 akcje po 500 zł o łącznej wartości 265 000 zł.

Noworudzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Przedmiotem działalności spółki jest m.in.:

1. budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu,
2. nabywanie budynków mieszkalnych,
3. przeprowadzanie remontów i modernizacji obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkalnych na zasadach najmu,
4. przeprowadzanie remontów i modernizacja domów mieszkalnych niebędących własnością spółki,
5. administrowanie mieniem komunalnym i mieniem wspólnot mieszkaniowych.

Kapitał akcyjny Gminy w tej spółce, na koniec roku 2022 wynosi 12 akcje po 500 zł o łącznej wartości 6000 zł.

Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa pod nazwą SIM Sudety

Spółka powstała w celu budowania domów mieszkalnych oraz ich eksploatacji na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości.

Zgodnie z umową spółki przedmiotem jej działalności jest m.in.:

1. realizacja projektów budowalnych związanych wznoszeniem budynków mieszkalnych;
2. roboty budowlane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
3. wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi;
4. kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek;
5. działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach;
6. zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie;
7. przygotowanie terenu pod budowę;
8. działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe
9. pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych;
10. rozbiórka i burzenie obiektów budowalnych;
11. wykonywanie instalacji elektrycznych;
12. wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych,
13. wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych;
14. działalność w zakresie architektury;
15. działalność w zakresie specjalistycznego projektowania.

Kapitał akcyjny Gminy w tej spółce, na koniec roku 2022 wynosi 60 000 akcje po 500 zł o łącznej wartości 3 000000 zł.

Wykonanie uchwał Rady Gminy

Rada Gminy Nowa Ruda obradując w 2022 r. na 11 sesjach zwyczajnych i 3 sesjach nadzwyczajnych podjęła łącznie 91 uchwał. Wszystkie uchwały zostały przekazane do Wydziału Nadzoru Prawnego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w celu sprawdzenia ich zgodności z prawem, a uchwały dotyczące budżetu i jego zmian, absolutorium oraz wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian podlegały nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu. Część uchwał stanowiących akty prawa miejscowego opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego. Wszystkie uchwały są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Nowa Ruda.

W 2022 r. podjęto uchwał w następującym zakresie w:

- 47 w sprawach budżetu i finansów, w tym:
- w sprawie budżetu Gminy Nowa Ruda na rok 2022,
- w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda (10),
- w sprawie zmian w budżecie Gminy Nowa Ruda na rok 2022 (13),
- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2021 rok,
- w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Nowa Ruda z tytułu wykonania budżetu za rok 2021,
- w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Nowa Ruda uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach,
- zmieniająca uchwałę nr 260/XXXVIII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 28 października 2021 roku w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- w sprawie udzielenia w roku 2022 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Nowa Ruda lub jej jednostkom organizacyjnym,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Powiatem Kłodzkim na współfinansowanie zadania pn. "Przebudowa dróg powiatowych nr 3313D i 3327D na terenie Gminy Nowa Ruda",
- w sprawie rozpatrzenia ponownie uchwalonego sołectwa Dzikowiec o zmianę przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w 2022 roku,

- w sprawie rozpatrzenia ponownie uchwalonego wniosku sołectwa Dworki o przyznanie środków funduszu sołeckiego w 2023 roku,
- w sprawie rozpatrzenia ponownie uchwalonego wniosku sołectwa Sokolec o przyznanie środków funduszu sołeckiego w 2023 roku,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Powiatem Kłodzkim na współfinansowanie zadania pn. "Przebudowa studzienek ściekowych w ciągu drogi powiatowej nr 3356D w miejscowości Jugów",
- zmieniająca Uchwałę Nr 268/XXXIX/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki za pojemnik o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne,
- w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- w sprawie podatku od środków transportowych,
- w sprawie przyjęcia Rocznego Programu Współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023,
- zmieniająca uchwałę nr 356/LII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia Rocznego Programu Współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023,
- zmieniająca uchwałę nr 355/LII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne.,
- w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2023,
- w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w tworzonej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej - SIM Sudety sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Województwem Dolnośląskim na współfinansowanie zadania pn. "Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 384 wraz z chodnikiem w m. Wolibórz w km 12+861 - 13+300",
- w sprawie budżetu Gminy Nowa Ruda na rok 2023,
- w sprawie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2022.

7 zostało podjętych w sprawach związanych z realizacją zadań oświatowych:

- zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowa Ruda,
- w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Nowa Ruda, w roku szkolny 2022/2023,
- zmieniająca uchwałę nr 333/XLV/18 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego z Gminą Kłodzko dotyczącego przewozów uczniów do Przedszkola Samorządowego w Bożkowie,
- zmieniająca uchwałę nr 87/XI/15 Rady Gminy Nowa Ruda w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Publicznym w Ludwikowicach Kłodzkich,
- zmieniająca uchwałę nr 117/XIII/19 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania i wypłacania nauczycielom dodatków za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagradzania,
- w sprawie określenia stawek zwrotu kosztów przewozu uczniów niepełnosprawnych za 1 kilometr przebiegu pojazdu.

3 uchwały związane były z funkcjonowaniem rady gminy:

- zmieniająca Uchwałę Nr 3/II/18 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji i komisji stałych Rady Gminy Nowa Ruda, ustalenia zakresów ich działania i składów osobowych w kadencji 2018-2023,
- zmieniająca Uchwałę 280/XL/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej i planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Nowa Ruda na rok 2023.

6 dotyczyło przyjęcia strategii, polityk i programów, a wśród nich:

- w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Ruda w 2022 roku,
- w sprawie przystąpienia do opracowania strategii Rozwoju Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2031 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym tryb konsultacji,
- w sprawie przyjęcia programu "Polityka Senioralna Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2027",
- w sprawie Programu "Karta Seniora Gminy Nowa Ruda",
- w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowa Ruda na 2023 rok,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Nowa Ruda, a Gminami tworzącymi Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej, wydzielenia na ten cel odpowiedniego majątku oraz opracowania dokumenty strategicznego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej na lata 2021-2027, zwanym Strategią Rozwoju ZIT AW.

3 dotyczące gospodarki nieruchomościami i gospodarki komunalnej, tj.:

- zmieniająca uchwałę w sprawie gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Nowa Ruda na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umów dzierżawy,

- w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Ruda na lata 2023-2027.

6 dotyczące skarg i wniosków w tym:

- w sprawie rozpatrzenia wniosku osoby fizycznej dotyczącego budowy mostu,
- w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Nowa Ruda (5).

4 uchwały dotyczyły zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym:

- w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie wsi Sokolec, gm. Nowa Ruda,
- w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Ruda,
- w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 607 w obrębie Jugów,
- w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Ruda oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Nowa Ruda.

5 uchwał dotyczyło statutu i regulaminów:

- zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie uchwalenia "Regulaminu świetlic wiejskich na terenie Gminy Nowa Ruda",
- zmieniająca uchwałę nr 293/XLI/22 z dnia 2 lutego 2022 r. w sprawie uchwalenia "Regulaminu świetlic wiejskich na terenie Gminy Nowa Ruda",
- w sprawie przyjęcia regulaminu parkingu przy Urzędzie Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Nowa Ruda nr 361/LII/22 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia regulaminu parkingu przy Urzędzie Gminy Nowa Ruda.

3 uchwały dotyczyły spraw z zakresu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie upoważnienia do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej w zakresie ustalania uprawnień, w tym do wydania decyzji administracyjnych dotyczących dodatków osłonowych (DUW- rozstrzygnięcie nadzorcze (Dz.U. z 2022 r. poz. 753 z dn. 10.02.2022)- uchwała unieważniona),
- w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie,
- w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2023.

Pozostałe 7 uchwały to:

- w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Nowa Ruda wotum zaufania,
- w sprawie zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- w sprawie nadania nazwy ulicy drodze wewnętrznej w miejscowości Bożków na terenie Gminy Nowa Ruda,
- w sprawie odwołania przedstawiciela Gminy Nowa Ruda w Stowarzyszeniu LGD "Partnerstwo Sowiogórskie",
- w sprawie wyrażenia woli kontynuacji członkostwa Gminy Nowa Ruda w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania "Partnerstwo Sowiogórskie",
- w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz

prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Nowa Ruda,

- zmieniająca uchwałę nr 360/LII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Nowa Ruda.

Podjęte uchwały są przekazywane do realizacji poszczególnym komórkom organizacyjnym w Urzędzie Gminy Nowa Ruda. Realizacja wielu z tych uchwał została wskazana i omówiona w innych miejscach Raportu.

Realizacja strategii – Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r.

Gmina Nowa Ruda nie posiada własnej strategii rozwoju gminy. Gmina jest sygnatariuszem Strategii Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r.

Aglomerację Wałbrzyską tworzą 22 gminy (Kamienna Góra –miasto, gmina wiejska Kamienna Góra, Lubawka, Nowa Ruda – miasto, gmina wiejska Nowa Ruda, Świebodzice, Boguszów Gorce, Szczawno-Zdrój, Czarny Bór, Głuszyca, Mieroszów, Walim, Wałbrzych, Jedlina-Zdrój, Stare Bogaczowice, miasto Świdnica, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Żarów, Dobromierz, Marcinowice i gmina wiejska Świdnica), zlokalizowane w południowej części województwa dolnośląskiego, które należą do czterech powiatów (wałbrzyskiego, kamiennogórskiego, świdnickiego oraz kłodzkiego). Podstawą utworzenia Aglomeracji Wałbrzyskiej było przyjęcie Deklaracji Wałbrzyskiej wyznaczającej działania zmierzające do nadania stosownej rangi omawianemu obszarowi i aktywizacji społeczno-gospodarczej Aglomeracji. Pod względem powierzchni (1 748 km2) Aglomeracja Wałbrzyska stanowi ponad 9% obszaru województwa dolnośląskiego. Do największych pod względem powierzchni gmin w Aglomeracji Wałbrzyskiej należą: gmina wiejska Kamienna Góra, gmina wiejska Nowa Ruda, Strzegom, gmina wiejska Świdnica oraz Lubawka. Ich łączna powierzchnia stanowi ok. 49% powierzchni aglomeracji.

Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r. to jeden z kluczowych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej we wszystkich sferach tzn. sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej. To perspektywiczny plan, który określa strategiczne cele rozwoju, w postaci priorytetów i działań operacyjnych. Zawiera zasady i sposoby zarządzania rozwojem w dłuższym horyzoncie czasowym określając działania, jakie należy podjąć, aby Aglomeracja mogła funkcjonować i rozwijać się.

CEL STRATEGICZNY 1 Trwały i odpowiedzialny rozwój gospodarczy.	CEL STRATEGICZNY 2 Rewitalizacja	CEL STRATEGICZNY 3 Współpraca i integracja
PRIORYTET 1.1. Dynamiczna gospodarka i innowacyjna przedsiębiorczość	*PRIORYTET 2.1. Atrakcyjne i bezpieczne środowisko zamieszkania*	*PRIORYTET 3.1. Promowanie i wzmocnienie pozytywnego wizerunku miejsca*
Działanie 1.1.1. Współpraca sektora biznesu z sektorem nauki Działanie 1.1.2. Inkubacja firm, w szczególności innowacyjnych Działanie 1.1.3. Dążenie do zakorzeniania działalności firm zewnętrznych	Działanie 2.1.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa stanu technicznego zasobów mieszkaniowych Działanie 2.1.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej i prywatnej	Działanie 3.1.1. Promowanie pozytywnych skojarzeń Działanie 3.1.2. Zintegrowanie form prezentacji informacji

	Działanie 2.1.3. Poprawa dostępności i stanu	

Działanie 1.1.4. Tworzenie atrakcyjnych warunków inwestowania	technicznego urządzeń infrastruktury wodnokanalizacyjnej Działanie 2.1.4. Wsparcie dla rozwoju niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii Działanie 2.1.5. Poprawa bezpieczeństwa środowiska zamieszkania	
PRIORYTET 2. Atrakcyjna i konkurencyjna oferta turystyczna	*PRIORYTET 2. Sprawna i efektywna infrastruktura*	*PRIORYTET 2. Trwałe partnerstwo*
Działanie 1.2.1. Poprawa atrakcyjności i stanu technicznego zabytków Działanie 1.2.2. Rozwój obiektów i urządzeń infrastruktury turystycznej Działanie 1.2.3. Poprawa atrakcyjności wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych Działanie 1.2.4. Tworzenie kompleksowych produktów turystycznych	Działanie 2.2.1. Budowa dróg i poprawa ich parametrów technicznych Działanie 2.2.2. Zapewnienie szybkiego bezpośredniego połączenia Aglomeracji Wałbrzyskiej z jej otoczeniem Działanie 2.2.3. Uzyskanie spójności terytorialnej w zakresie komunikacji publicznej Działanie 2.2.4. Zwiększenie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych	Działanie 3.2.1 Wzmocnienie instytucjonalne Aglomeracji Wałbrzyskiej Działanie 3.2.2. Tworzenie platform współpracy wielopodmiotowej Działanie 3.2.3. Wzmocnienie partycypacji społecznej w zarządzaniu Aglomeracją Wałbrzyską
	PRIORYTET 3. Aktywna i zdrowa społeczność	

	Działanie 2.3.1. Pobudzanie aktywności lokalnych Działanie 2.3.2. Wzmocnienie organizacji pozarządowych działających na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej Działanie 2.3.3. Promowanie włączenia społecznego i przeciwdziałanie przejawom ubóstwa Działanie 2.3.4. Wsparcie na rzecz rozwoju Podmiotów Ekonomii Społecznej Działanie 2.3.5. Poprawa poziomu edukacji i promowanie uczenia się przez całe życie Działanie 2.3.6. Rozwój profilaktyki zdrowotnej i promowanie zdrowego trybu życia Działanie 2.3.7. Wzmocnienie polityki senioralnej	
	Działanie 2.3.8. Przeciwdziałanie depopulacji	

Przedstawione w Raporcie zadania realizowane przez Gminę w 2022r. wskażą czytelnikowi, że Gmina stara się odpowiadać swoimi poczynaniami na wytyczone w Strategii kierunki działań, m.in. w zakresie wsparcia dla rozwoju niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii, poprawy bezpieczeństwa środowiska zamieszkania, poprawy dostępności i stanu technicznego urządzeń infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, wzmocnienia polityki senioralnej oraz przeciwdziałania depopulacji.

Najważniejsze inwestycje i obszary działania Wójta w 2022 r.

Infrastruktura drogowo-mostowa i towarzysząca

Na terenie Gminy Nowa Ruda znajdują się 92 kilometry dróg gminnych i 40 kilometrów dróg wewnętrznych, stanowiących dojazdy do budynków. Stan techniczny większości dróg gminnych jest zadawalający, za sprawą inwestycji przeprowadzonych w ostatnich latach. W gorszym stanie technicznym są drogi wewnętrzne, które mają mniejsze znaczenie dla sieci dróg. Na koniec 2022 r. w urzędzie czekało na realizację 91 wniosków o wykonanie przebudowy/budowy dróg gminnych i wewnętrznych.

Na terenie gminy znajduje się także wiele obiektów mostowych, wymagających napraw. Największe potrzeby w tym zakresie są w Jugowie, Ludwikowicach Kł., Świerkach , Woliborzu Włodowicach i Czerwieńczycach,.

W 2022 r. Gmina wykonała:

1. Przebudowę drogi o numerze ewidencyjnym 118517D, 120362D w miejscowości Włodowice – Krajanów – etap II. Zadanie zrealizowane na odcinku 2761,54 mb. Na ten cel wydatkowano 3 837 092,00 zł., z czego w ramach dotacji otrzymano dofinansowanie w wysokości 2 451814,08 zł, w tym z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymano dofinansowanie w wysokości 1 825 018,08 zł oraz z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów

inwestycyjnych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego otrzymano dofinansowanie w wysokości 626 796,00 zł.

2. Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Wolibórz dz nr 764, 920/3, 763 i 759" długości 408 mb. Na ten cel wydatkowano 598 647,77 zł, przy współfinansowaniu przedsięwzięcia przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jugów w kwocie 331 500,00 zł

3. Dokumentacje projektowe dotyczące przebudowy dróg gminnych i dróg transportu rolnego w latach następnych na terenie miejscowości Wolibórz, Ludwikowice, Bożków, Sokolec, Świerki. Wartość umów prac projektowych w 2022 r. wyniosła 130 300,00 zł.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Nowa Ruda jest dobrze rozwinięta. Na koniec 2022 r. Liczba ludności korzystającej z instalacji wodociągowej na terenie Gminy wynosiła 92,73%, a więc nastąpił wzrost o 2,9% (do sieci wodociągowej zostało podłączonych 52 nieruchomości).

Gorsza sytuacja jest związana z dostępem do sieci kanalizacyjnej, ponieważ na koniec 2022 roku możliwość odprowadzania ścieków miało 19,4% mieszkańców przy poziomie 66,0% na terenie powiatu. Należy jednak zauważyć, że w porównaniu do 2022 r., nastąpił wzrost liczby mieszkańców korzystających z odprowadzania ścieków o 3,42% (w 2022 roku do sieci kanalizacyjnej zostało podłączonych 19 nieruchomości).

Liczbę budynków podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przedstawia poniższa

tabela:

Miejscowość	Woda	Woda i ścieki	Ścieki	Razem woda	Razem ścieki
Bartnica	71	0	0	71	0
Bieganów	20	0	0	20	0
Dworki	0	0	0	0	0
Dzikowiec	117	170	1	287	171
Bożków	198	369	23	567	392
Czerwieńczyce	128	4	0	132	4
Jugów	653	9	0	662	9
Krajanów	27	0	0	27	0
Ludwikowice Kł.	405	22	15	427	37
Nowa Wieś Kł.	64	0	0	64	0
Przygórze	95	63	19	158	82
Sokolec	45	0	0	45	0
Sokolica	21	0	0	21	0
Świerki	120	0	0	120	0
Włodowice	27	164	11	191	175
Wolibórz	291	0	0	291	0

Ogółem	2 282	801	69	3 083	870

Źródło: Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

W celu poprawy dostępności do sieci wodociągowej w 2022 roku Gmina zleciła prace projektowe dotyczące budowy sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Włodowice. Zakres prac projektowych obejmuje zaprojektowanie dwóch odcinków sieci wodociągowej o łącznej długości ok. 5 000,00mb. Planowany termin opracowania ww. dokumentacji projektowej – 31 maja 2023. – wartość umowna prac projektowych – 98 400,00zł

Gmina w 2022 roku zleciła również prace projektowe dotyczące opracowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ludwikowice Kłodzkie. W ramach opracowania ww. dokumentacji projektowej planowane jest do podłączenia 181 nieruchomości. Wartość opracowania dokumentacji – 39 606,00zł

Dla poprawy dostępności do sieci kanalizacyjnej trawa od 2021 roku budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jugów. Zakres robót obejmuje zaprojektowanie i wykonanie ok. 11 km nowych odcinków sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej z odcinkami bocznymi do granicy posesji. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jugów ma umożliwić podłączenie wszystkich zabudowanych działek w Jugowie, które znajdują się w granicach aglomeracji Nowa Ruda uchwalonej uchwałą nr 230/XXIX/20 z dnia 30 grudnia 2020r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Poz.43 z dnia 5 stycznia 2021 r.). W 2021 r. trwały prace projektowe przed pracami budowlanymi, które rozpoczęły się w 2022 roku. Planowany koszt inwestycji to ponad 15 mln zł. Wkład własny Gminy Nowa Ruda to 5,4 mln zł.

Rozpoczęto realizację zadania: „Rozwój Gminy Nowa Ruda poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej, sportowej oraz rozbudowę systemu segregacji odpadów" dofinasowanego z Rządowy Fundusz- Polski Ład (2.797.000,00 zł). W ramach zadania zostanie zrealizowane:

1. Przebudowa dróg w Gminie Nowa Ruda
   a) Przebudowa drogi w Sołectwie Koszyn
   b) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bożków dz 472
   c) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bożków dz 639/1
   d) Przebudowa ścieżki pieszej w obrębie działki 774/2 pomiędzy ul. Piastowską a peronem stacji kolejowej w Ludwikowicach Kłodzkich
2. Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem w Czerwieńczycach
3. Budowa boksów wraz z kontenerami do segregacji odpadów
4. Budynek świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą techniczną, przyłączem wody i kanalizacji sanitarnej na Koszynie

Rozpoczęto realizację zadania: „Rozwój Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację infrastruktury drogowej oraz zagospodarowanie terenu przy szkole w Bożkowie" dofinasowanego z Rządowy Fundusz- Polski Ład (4.172.503,05 zł) oraz częściowo z RFIL (500.000,00 zł). W ramach zadania zostanie zrealizowane:

1. Przebudowa dróg w Gminie Nowa Ruda Wolibórz- część 1
   a) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 155, 527
   b) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 387, 688
   c) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 129
2. Przebudowa dróg w Gminie Nowa Ruda Wolibórz- część 2
   a) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 113
   b) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 708, 219 i 214
   c) Przebudowa drogi w Woliborzu, dz. 825, 843 i 844
3. Zagospodarowanie terenu wokół Szkoły w Bożkowie oraz przebudowa drogi

a) Przebudowa drogi w Bożkowie, dz. 100

b) Zagospodarowanie terenu wokół kompleksu Zespołu Szkół nr 3 z oddziałami integracyjnymi w Bożkowie

W 2022 roku w ramach dofinasowania z Rządowy Fundusz- Polski Ład pozyskano 5.415.000,00 zł., na zadnia pn.: „Budowa infrastruktury drogowej oraz społecznej na terenie Gminy Nowa Ruda." oraz 3.049.760,00 zł, na zadanie pn.: „Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Nowa Ruda poprzez budowę i modernizację infrastruktury społecznej".

Oświetlenie uliczne

W roku 2022 zostały wybudowano oświetlenie uliczne wzdłuż drogi gminnej w Bożkowie działka nr 472. Zamontowano 8 szt lamp LED o mocy 30W na słupach stalowych ocynkowanych . Wartość prac 58 840,57 zł

Infrastruktura oświatowa

W 2022 roku stan techniczny gminnych obiektów oświatowych był dobry. To efekt przeprowadzonych w poprzednich latach termomodernizacji i modernizacji budynków przedszkoli samorządowych w Przygórzu, Woliborzu i Jugowie. W gorszym stanie technicznym znajdowały się jedynie przedszkola w Bożkowie i Ludwikowicach Kł., które nie zostały objęte gruntowną modernizacją, ze względu na realizowaną (Bożków) czy planowaną (Ludwikowice) budowę nowych obiektów.

I tak, w Bożkowie w roku 2022 r. kontynuowano realizację zadania pn. „Budowa i wyposażenie przedszkola z oddziałami integracyjnymi w Bożkowie". Projekt ten wpisywał się w ramy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej. W związku z tym ramach tego programu udało się pozyskać dofinansowanie tego zadania w wysokości 1,1 mln zł. Ponadto na ten cel otrzymano również środki w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 1,2 mln zł oraz środki z Rządowego Funduszu Inwestycji strategicznych – Polski Ład - w wysokości 6 mln zł. Otwarcie przedszkola planowane jest na rok 2023 r.

Natomiast w Szkole Podstawowej w Ludwikowicach Kłodzkich kolejna inwestycja i kolejne pozyskane środki zewnętrzne. Przy Szkole realizowana jest budowa hali sportowej. Zadanie przewidziane jest do realizacji w latach 2020-2023 i jest współfinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (4 317 915,01 zł) oraz programu Sportowa Polska (3 440 200,00 zł).

Wizualizacja – hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Ludwikowicach Kł.

Ochrona środowiska

Zadania związane z ochroną przyrody były realizowane na podstawie ustawy

z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Jak wynika z art. 4 ust. 1 wyżej powoływanej ustawy, dbałość o ochronę przyrody będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym jest obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych

i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych. Usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1 u.o.p. może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydanego na wniosek: posiadacza nieruchomości – za zgodą właściciela tej nieruchomości lub właściciela urządzeń,

o których mowa w art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 i 2320 oraz z 2021 r. poz.1509 i 2459), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym" – jeżeli drzewo lub krzew zagraża funkcjonowaniu tych urządzeń. Zgodnie z art. 83a ust. 1 u.o.p. zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków.

Pamiętać także należy, iż zgodnie z art. 83a ust. 2a i 4 u.o.p. zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Organ właściwy do wydania zezwolenia, niezwłocznie przekazuje do uzgodnienia projekt zezwolenia wraz z aktami sprawy, w tym dokumentację fotograficzną drzewa lub krzewu.

Przypadki, w których usunięcie drzew lub krzewów nie wymaga uzyskania zezwolenia, wymienione są enumeratywnie w art. 83f ust. 1 u.o.p. Jest to katalog zamknięty, stanowiący listę wyjątków od zasady wprowadzającej obowiązek uzyskania zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów.

Mając na uwadze powyższe przepisy, Wójt Gminy Nowa Ruda w 2022 roku wydała 31 decyzji zezwalających na usunięcie drzew, rozpatrzyła 99 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew, a także rozpoznała 16 wniosków dotyczących wycinki drzew, których załatwienie należało do kompetencji innych organów.

Ponadto, zgodnie z art. 90 ww. ustawy o ochronie przyrody w celu usunięcia drzew rosnących na terenie będącym własnością gminy - z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu - Wójt Gminy Nowa Ruda zwróciła się z 44 wnioskami o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew do Starosty Kłodzkiego. Wnioskami zostały objęte drzewa stanowiące zagrożenie utraty życia lub zdrowia ludzi oraz zniszczenia lub uszkodzenia mienia, a także uniemożliwiające realizację inwestycji prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda.

W wyniku uzyskanych zgód na usunięcie drzew rosnących na terenach gminnych, wycinkę zlecono wyspecjalizowanej firmie na łączną kwotę 6 480,00 zł. Warto podkreślić, że zlecenia dotyczyły wyłącznie drzew trudnych do usunięcia.

Ponadto należy zaznaczyć, że na terenie Gminy Nowa Ruda znajduje się 8 pojedynczych pomników przyrody żywej (drzewa) i 1 pomnik przyrody nieożywionej (Diamentowe

Skałki).

Usuwanie azbestu

W 2022 roku Gmina Nowa Ruda pozyskała dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Ruda w roku 2022 r."

Przedsięwzięcie zrealizowano na terenie 8 Sołectw: Bożków, Wolibórz, Jugów, Ludwikowice Kłodzkie, Świerki, Bartnica, Krajanów, Sokolica. Łącznie z dofinansowania skorzystali właściciele 17 nieruchomości.

W ramach przedsięwzięcia z terenu Gminy Nowa Ruda usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 66,104 Mg. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 66 608,21 zł., w tym środki z WFOŚIGW we Wrocławiu w wysokości 45 827,26 zł.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

W 2022 r. zrealizowano projekt: „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Nowa Ruda" realizowanego w ramach Program Rozwoju Obszarów

Wiejskich na lata 2014-2020. Jest to kolejny etap realizacji zadania, którego przedmiotem jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Nowa Ruda. W ramach programu wybudowano 27 przydomowych oczyszczalni na terenie Gminy Nowa Ruda na kwotę 1.457.899,98 zł

W 2022 r. Gmina realizowała projekt: „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej". Przedsięwzięcie prowadzono w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Liderem Partnerstwa jest tym projekcie Gmina Miasto Świdnica, a Gmina Nowa Ruda jest jednym z 15 partnerów projektu. W latach 2021 r. i 2022 r. Gmina przyznała 147 grantów, z czego wypłacono 143 na łączną kwotę 2 997 111,11 zł.

Kolejne środki zewnętrzne Gmina pozyskała za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, Departament Funduszy Mieszkaniowych na wsparcie modernizacji 4 pustostanów w Ludwikowicach Kłodzkich przy ul. Głównej 92. Kwocie pozyskana wynosi 351.798,63 zł natomiast całkowita kwota zadania to 439.748,29 zł.

Następne źródło zewnętrznego finansowania gminnych przedsięwzięć pochodziła ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w kutym Gmina Nowa Ruda pozyskała środki w wysokości 28 290,00 zł na instalację fotowoltaiczną, która została zainstalowana na remizie OSP Jugów. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 56 580,00 zł.

Gospodarka odpadami

W 2022 roku usługi na rzecz Gminy Nowa Ruda w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczyły 2 firmy:
- Noworudzkie Usługi Komunalne Sp. z o. o. z/s w Nowej Rudzie przy ul. Żeromskiego 2, 57 – 400 Nowa Ruda w okresie od 01.01.2022 r. do 14.02.2022 r.
- ALBA Dolny Śląsk Sp. z o. o. z/s we Wrocławiu przy ul. Szczecińskiej 5, 54 – 517 Wrocław w okresie od 15.02.2022 r. do 31.12.2022 r.

Stawka opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów ustalona została dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 32,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi mogli skorzystać ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeśli kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, wówczas wysokość opłaty wynosiła 31,00 zł. Dla nieruchomości niezamieszkałych opłata wyliczana była na podstawie stawki ustalonej na podstawie ilości zadeklarowanych pojemników lub worków o określonej pojemności oraz ilości ich opróżnień. Dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno – wypoczynkowe ustalona została ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 191,90 zł.

Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Nowa Ruda wraz z dzierżawą pojemników wyniósł łącznie 4 467 292,13 zł.

Gmina Nowa Ruda w 2022 r. ponosiła koszty związane z zawartym porozumieniem międzygminnym polegającym na powierzeniu Gminie Miejskiej Nowa Ruda wykonania zadania publicznego polegającego na utrzymaniu i obsłudze Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w miesięcznej wysokości 1/3 kosztów utrzymania i obsługi PSZOK. Łącznie Gmina Nowa Ruda poniosła na ten cel wydatek w wysokości 120 000,00 zł.

Łączny koszt związany z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniósł 4 587 292,13 zł.

W tym miejscu warto też podkreślić, że w 2021 r. pozyskano wsparcie w wysokości 670 000 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na budowę boksów do segregacji odpadów w budynkach i lokalach mieszkalnych. Inwestycja jest obecnie realizowana, a jej koniec planowany jest na 2023.

Kultura fizyczna

Podstawowymi obiektami służącymi do rozwoju kultury fizycznej w Gminie Nowa Ruda w 2022 roku były: boiska sportowe, boiska typu Orlik, sale sportowe, siłownie plenerowe i place zabaw dla dzieci.

Zakończono modernizację budynku na zaplecze socjalne na terenie boiska w Jugowie. Inwestycja była realizowana w ramach środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, z którego otrzymano 96 251,00 zł.

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład pozyskano 778 tys. zł, a w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (program „Sportowa Polska") – 385 tys. zł na budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Czerwieńczycach. Przy okazji budowy boiska zaplanowano remont mostku stanowiącego dojazd do boiska, montaż ogrodzenia i kompletu lamp solarnych. Zakończenie budowy zaplanowano na rok 2023 r.

Obiekty użyteczności publicznej

W 2021 r. Gmina Nowa Ruda pozyskała dofinansowanie w wysokości 95 000 zł w ramach projektu: „Wyposażenie obiektu publicznego – Sali wiejskiej w Bożkowie w celu utworzenia miejsca rozwoju społeczności lokalnej" realizowanego w ramach PROW 2014-2020 na zakup wyposażenia kuchni (meble, AGD, zastawa stołowa), zestawu nagłaśniającego z kompletem mikrofonów, zestawu projekcyjnego, stołów, krzeseł i gablot w sali sołeckiej w Bożkowie. Zadanie w całości według powyższych założeń zostało zrealizowane w 2022 r.

Kolejne działanie realizowane przez Gminę prowadzone jest w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w perspektywie finansowej na lata 2014-2020, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Sowiogórskie", z którego Gmina otrzymała wsparcie finansowe w kwocie 137.695,00 zł, na: „Docieplenie elewacji budynku Sali wiejskiej w Świerkach. Całkowita wartość zadania wynosi 216.400,00 zł. Będzie ono realizowane w perspektywie lat 2022/2023.

Ponadto w 2022 realizowano zadanie pn.: „Budowa punktu turystycznego w miejscowości Dworki", którego całkowita wartość zadania wyniosła 144 355,50 zł, w tym 85% dofinansowania otrzymaliśmy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z 10% wkładem własnym i 5% wkładem z budżetu państwa. Przedmiotem zadania była budowa altany rekreacyjnej o konstrukcji drewnianej, utwardzenia terenu oraz budowa ogrodzenia na działce gminnej nr 81/16, obręb 0005 Dworki, Gmina Nowa Ruda.

Działania w obszarze bezpieczeństwa

Działalność w obszarze związanym z przygotowaniem urzędu do działania w przypadku zagrożenia i sytuacji kryzysowych dotyczyła głównie opracowania szeregu planów, ocen, sprawozdań i zestawień w tym:

- -Planu działania w zakresie obrony cywilnej Gminy Nowa Ruda na 2022 roku,
- -Ankiety Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku,
- -Oceny stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej w Gminie Nowa Ruda wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku,
- -Zestawienia świadczeń osobistych i świadczeń rzeczowych przewidzianych do realizacji na terenie Gminy Nowa Ruda w 2022 roku,
- -Sprawozdania z realizacji zadań związanych z doręczeniem kart powołania w trybie akcji kurierskiej na terenie Gminy Nowa Ruda za 2022 rok,
- -Rocznego planu kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych w Gminie Nowa Ruda na 2022 rok,
- -Programu Szkolenia Obronnego Gminy Nowa Ruda na lata 2021-2023,
- - Rocznego wykaz planowanych ćwiczeń obronnych w Gminie Nowa Ruda na rok 2022.

Ważnym elementem utrzymania sprawnego zarządzania i ochrony ludności stanowiło przygotowanie i uczestniczenie w treningach systemu ostrzegania i alarmowania (SWOiA) organizowanych przez szczeble nadrzędne.

- W 2022 roku w ramach ćwiczeń na szczeblu wojewódzkim uruchomiono Stały Dyżur
- Wójta Gminy Nowa Ruda oraz przeprowadzono trzy treningi Akcji Kurierskiej. Wzięto udział także w przedsięwzięciach organizowanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu oraz Starostwo Powiatowe w Kłodzku o podobnej tematyce.
- Gmina Nowa Ruda uczestniczyła w trzydniowym wojewódzkim treningu „Grudzień 2022" pt. „Zgrywanie wojewódzkiego Systemu Ostrzegania i Alarmowania w sytuacjach wystąpienia zagrożeń", gdzie celem głównym było sprawdzenie funkcjonowania systemu ostrzegania i alarmowania, przy jednoczesnym doskonaleniu ostrzegania, alarmowania i informowania podmiotów o zagrożeniach, sprawdzenia i aktualizacji informacji.

Ponadto w związku z dynamiczną sytuacją geopolityczną w 2022 roku w sprawie wykonywania zadań obronnych podejmowano działania w zakresie:

- prac związanych z aktualizacją planu operacyjnego funkcjonowania gminy wraz z obligatoryjnymi załącznikami w tym:
    - sprawdzenia opracowanych kart realizacji zadań operacyjnych pod kątem prawidłowości przyjętych procedur;
    - aktualizacji dokumentacji stałego dyżuru „Wykazu osobowego stałego dyżuru do powiadamiania o niezwłocznym stawieniu się w miejscu pracy",
    - „Wykazu kadry kierowniczej urzędu do powiadamiania",
    - „Wykazu pracowników urzędu do powiadamiania o niezwłocznym stawieniu się w miejscu pracy".
    - Analizy grafiku pełnienia dyżurów przez obsadę osobową stałego dyżuru, pełnionego całodobowo w systemie ciągłym oraz aktualizacji planów ciągłości działania, w tym dokumentacji dotyczącej przemieszczenia i funkcjonowania głównego stanowiska kierowania na zapasowe miejsce pracy.

Zarządzanie kryzysowe

Działalność w obszarze związanym z przygotowaniem urzędu do działania w przypadku zagrożenia i sytuacji kryzysowych dotyczyła głównie opracowania szeregu planów, ocen i wytycznych.

Działalność w obszarze bieżącego działania Zespołu Zarządzania Kryzysowego polegała na:

- przygotowaniu odpowiednich komunikatów i informacji o zagrożeniach dla mieszkańców gminy, dotyczących zagrożeń meteorologicznych i zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza, a także rozsyłaniu ich środkami komunikacji elektronicznej oraz umieszczaniu na portalach internetowych i w miejscach ogólnie dostępnych,
- pomocy mieszkańcom w sytuacjach kryzysowych, podczas pożarów domów, mieszkań, zalań posesji,
- usuwaniu powalonych drzew z dróg i posesji.
- zwoływaniu posiedzeń Zespołu Zarzadzania Kryzysowego w związku z wprowadzeniem na terytorium Polski stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP.

Działalność związana z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy i tym samym napływem uchodźców na teren Polski i na teren Gminy Nowa Ruda.

- przygotowaniu miejsc pobytu uchodźców na czas działań zbrojnych,
- nawiązaniu współpracy z ośrodkami wczasowymi a także z osobami prywatnymi chcącymi pomóc w zakwaterowaniu,

- przygotowaniu wszelkiej dokumentacji w celu wydania decyzji przez Wojewodę Dolnośląskiego na pensjonaty i hotele,
- rozliczaniu pobytu uchodźców w obiektach na terenie gminy,
- przygotowaniu wniosków o płatności z Funduszu Pomocy,
- otoczenie opieką przybyłych uchodźców,
- przygotowywaniu licznych sprawozdań do DUW z zakresu pobytu, rozliczania i finansowania osób w obiektach,
- relokowaniu uchodźców,
- sprawdzaniu i kontrolowaniu miejsc pobytu,
- organizowaniu transportu.

Utrzymanie OSP w gotowości do działania

Ochotnicze Straże Pożarne są bardzo ważnym ogniwem w zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie gminy. Od ich właściwego wyposażenia zależy ich gotowość bojowa oraz skuteczność działania. Największe potrzeby dotyczące wyposażenia wynikały z konieczności wymiany wysłużonych pojazdów bojowych, z których niektóre miały już ponad 40 lat.

W 2022 r. przeznaczono środki na działania w omawianym zakresie na zakup samochodu pożarniczego dla OSP Ludwikowice Kłodzkie. Procedura zakupu rozpoczęła się w 2022 roku, natomiast sama dostawa samochodu pożarniczego nastąpiła w styczniu 2023 roku. Zakupiono lekki samochód pożarniczy Marki Renault Master.

Utrzymanie OSP w gotowości do działania polegało ponadto na:

- bieżącej naprawie samochodów pożarniczych i sprzętów będących na stanie poszczególnych jednostek OSP,
- zakupie sprzętu dla poszczególnych jednostek,
- przeglądach i legalizacjach urządzeń pożarniczych,
- ubezpieczeniu pojazdów jak i członków OSP biorących czynny udział w działaniach ratowniczych,
- kierowaniu członków OSP na badania lekarskie,
- kierowaniu członków OSP na kursy podstawowe i doskonalące,
- zapewnieniu oleju napędowego jak i etyliny PB-95 do pojazdów i sprzętów będących na stanie jednostek,
- prowadzeniu i rozliczaniu kart drogowych dla poszczególnych pojazdów i sprzętów,
- litrażowaniu sprzętów i pojazdów w celu wydania kart drogowych.

Ostrzeganie mieszkańców

W 2022 roku Urząd Gminy kontynuował funkcjonowanie Systemu Informowania SMS służącego do wysyłania do mieszkańców ważnych komunikatów, w tym przede wszystkim o zagrożeniach. Wiadomości były adresowane do wszystkich mieszkańców, którzy wyrazili chęć korzystania z tej formy ostrzegania i informowania. W sumie w ciągu roku opracowano i wysłano 18 informacje, które skierowane były do 1051 zarejestrowanych odbiorców.

Ponadto komunikaty wysyłane były poprzez system Cloud (były to informacje docierające do użytkowników aplikacji "BLISKO" na telefony komórkowe). Liczba wysłanych informacji wyniosła 33, a liczba zarejestrowanych użytkowników systemu – 698 osoby.

Ubezpieczenia składników mienia

Ważnym elementem dbałości o mienie jest jego ubezpieczenie w celu odtworzenia jego wartości w przypadku powstania szkody. Działalność Urzędu Gminy w Nowej Rudzie polegała na przygotowaniu wykazu mienia

podlegającego ubezpieczeniu, przyjmowaniu zgłoszeń, kompletowaniu dokumentacji, dochodzeniu roszczeń poprzez firmę brokerską.

W 2022 roku zawarto ubezpieczenia:

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk:

- budynki Urzędu Gminy Nowa Ruda,
- budynek Europejskiego Domu Spotkań Młodzieży,
- budynek Muzeum Ziemi Sowiogórskiej,
- budynek Domu Seniora,
- budynki i budowle na terenie basenu w miejscowości Jugów,
- budynki komunalne i użytkowe,
- budynki i budowle obiektów szkolnych,
- wieża widokowa na Górze Włodzickiej,
- wiaty przystankowe, rekreacyjne i ogrodowe,
- pojemniki na odpady,
- oświetlenie w tym lampy ledowe i hybrydowe,
- obiekty rekreacyjne,
- kapliczki i krzyże wyremontowane w ramach projektu,
- monitoring wizyjny obiektów,
- tablice informacyjne,
- trasa rowerowa w miejscowości Włodowice.
- Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej.
- Ubezpieczenie floty samochodów (17 pojazdów).
- Ubezpieczenie członków OSP.

Łączna kwota wydatkowana na ubezpieczenia wyniosła 91 133,00 zł.
W 2022 roku uzyskano odszkodowania za utracone mienie w wysokości 17 888,40 zł.

Wdrażanie Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO)

W dniu 25 maja 2018 roku weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich. Nowe przepisy zostały przyjęte w formie rozporządzenia unijnego, co oznacza bezpośrednie stosowanie ich przez przetwarzających dane osobowe na terytorium Unii Europejskiej.

Inspektor Ochrony Danych Osobowych prowadził w 2022 r. działania dotyczące m.in.: wydawania upoważnień do przetwarzania danych osobowych – w 2022 r. wydano upoważnienia dla 26 osób, zawierania umów powierzenia przetwarzania danych osobowych – w 2022 r. przygotowano 17 umów, bieżącego opracowywania klauzul RODO dotyczących działalności poszczególnych referatów, szkolenia pracowników z zakresu ochrony danych osobowych, przygotowania niezbędnej dokumentacji okresowej: analiza ryzyka oraz sprawozdanie ze sprawdzenia stanu zgodności wewnętrznych procedur dotyczących ochrony danych osobowych.

Turystyka

Z uwagi na położenie gmina stara się wykorzystywać swoje walory turystyczne. Wg danych na 31 grudnia 2022, znajdujące się na terenie gminy tzw. inne obiekty noclegowe oferowały turystom co najmniej 835 miejsc noclegowych, nie licząc miejsc na polu namiotowym.
Dodatkowo obiekty wpisane do ewidencji obiektów hotelarskich dysponują kolejnymi 64 miejscami w obiekcie noclegowym i 200 potencjalnymi miejscami kempingowymi.
Łącznie daje to co najmniej 1099 miejsc noclegowych.

Realizacja zadań oświatowych

Gmina będąc organem prowadzącym dla wszystkich publicznych szkół i przedszkoli, wypełnia szereg zadań związanych z zapewnieniem środków na ich funkcjonowanie, tworzenie dobrych warunków pracy i nauczania, organizację dowozu uczniów, zapewnienie udziału w programach i projektach edukacyjnych.

Sieć edukacyjna

Plan sieci publicznych placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda przedstawia się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej- Zespołu	Nazwa szkoły	Nazwa przedszkola	Granice obwodu
1.	Zespół Szkół Nr 1 w Jugowie	Szkoła Podstawowa w Jugowie	Przedszkole Samorządowe w Jugowie	Jugów, Przygórze, Wolibórz
2.	Zespół Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kł.	Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Ludwikowicach Kł.	Przedszkole Samorządowe w Ludwikowicach Kł.	Ludwikowice Kł., Dworki, Świerki, Bartnica, Krajanów, Sokolica, Bieganów, Sokolec, Włodowice,

3.	Zespół Szkół Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie	Przedszkole Samorządowe w Bożkowie	Bożków, Dzikowiec, Czerwieńczyce, Nowa Wieś Kłodzka, Gmina Kłodzko: Święcko, Gorzuchów
4.	Zespół Przedszkolny w Woliborzu		Przedszkole Samorządowe w Woliborzu Przedszkole Samorządowe w Przygórzu	

Gmina będąc organem prowadzącym dla wszystkich publicznych szkół i przedszkoli, wypełnia szereg zadań związanych z zapewnieniem środków na ich funkcjonowanie, tworzenie dobrych warunków pracy i nauczania, organizację dowozu uczniów, zapewnienie udziału w programach i projektach edukacyjnych.

Priorytety edukacyjne

Dla właściwej realizacji zadań o charakterze edukacyjnym ważne jest ustalenie i dobór priorytetów. W 2022 roku były to:

Poprawa warunków edukacji szkolnej i przedszkolnej

W ramach realizacji tego priorytetu kontynuowano zadania inwestycyjne, związanych przede wszystkim z bazą sportową i edukacyjną. Są to budowa hali sportowej w Ludwikowicach Kłodzkich i budowa przedszkola w Bożkowie. Wykonano również szereg bieżących remontów sal lekcyjnych i zabawowych.

Jednym z większych zadań zrealizowanych w 2022 roku był zakup wyposażenia klasopracowni – **Laboratoria Przyszłości -** To rządowa inicjatywa finansowana z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, dzięki której szkoły mogły doposażyć się w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Gmina Nowa Ruda otrzymała 190 000 PLN. Szkoła Podstawowa w Bożkowie i w Ludwikowicach Kł. otrzymały po 60 000 PLN. Szkoła Podstawowa w Jugowie 70 000 PLN.

Wysokość udzielonego wsparcia zależała od liczby uczniów uczęszczających do szkoły. Ministerstwo Edukacji i Nauki określiło katalog sprzętu i pomocy dydaktycznych, których zakup mógł zostać sfinansowany z tych środków. W ramach przedsięwzięcia każdej szkole zakupiono zestaw obowiązkowy, w którym pojawiły się drukarki 3D, mikroelementy, roboty, sprzęt do nagrań, aparaty fotograficzne oraz sprzęt dodatkowy. Między innymi : meble, szafy, stoły warsztatowe, stoły demonstracyjne, taborety obrotowe, krzesła, narzędzia warsztatowe (młotki, śrubokręty, kątowniki, mierniki, wiertarki, lutownice, skrzynki narzędziowe), pojemniki,

maszyny do szycia, nici, kordonki, mulina, wełna, wyszywanki, igły, kleje, pędzle, farby, żelazka. W ramach wygospodarowanych środków własnych, szkoły przeprowadziły remonty w salach przeznaczonych na laboratoria przyszłości. Otrzymały one nazwę własną, na przykład w SP w Bożkowie powstała Majsternia.

Zapewnienie właściwych warunków nauki dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego

Zadanie to było realizowane w różnych obszarach edukacyjnych, ukierunkowanych na zwiększenie oferty zajęć dla uczniów poprzez aktywny udział szkół w programach dedykowanych uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Podjęte zostały działania w zakresie:

• aktywizacji nauczycieli do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w zakresie metodologii nauczania, udział w warsztatach, szkoleniach podnoszących kwalifikacje metodyczne,
• pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom poprzez zwiększenie wymiaru zatrudnienia specjalistów o psychologa,
• wsparcia ze strony gminy w zakresie finansowania zakupu specjalistycznych pomocy dydaktycznych.

Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży

Przyjęty w 2018 roku przez Radę Gminy Nowa Ruda Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży oraz zasady przyznawania Stypendium Wójta Gminy Nowa Ruda został zmieniony w 2020 roku. O stypendium za wybitne wyniki w nauce, za wybitne osiągnięcia sportowe i wybitne osiągnięcia artystyczne, mogą ubiegać się uczniowie za pośrednictwem szkoły, do której uczęszczają. W 2022 roku nie wpłynął żaden wniosek o Stypendium Wójta Gminy Nowa Ruda.

Stypendia motywacyjne w szkołach po raz pierwszy wręczone zostały w 2020 roku . W roku 2022 stypendia otrzymało łącznie 56 uczniów na łączną kwotę 13.888 zł.

W Szkole Podstawowej im. K. Makuszyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie stypendia otrzymało 23 uczniów (**5.704,00 zł).** W Szkole Podstawowej w Jugowie – 26 uczniów (**6.448 zł**), a w Szkole Podstawowej im. Św. Franciszka z Asyżu w Ludwikowicach Kł. – 7 uczniów (**1.736 zł).**

Pomoc w upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu szkolnego

W ramach tego priorytetu realizowane były takie programy jak:

- „Umiem pływać”, który był realizowany w dwóch etapach, a uczestniczyło w nim łącznie 210 uczniów ze wszystkich placówek szkolnych,
- „Sprawny Dolnoślązaczek”, realizowany był w klasach pierwszych szkół podstawowych w Bożkowie, Jugowie i Ludwikowicach Kł. Dzięki udziałowi w programie podczas zajęć z wychowania fizycznego nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego wspierani byli przez nauczycieli wychowania fizycznego,
-„Szkolny Klub Sportowy” - skierowany do uczniów szkół podstawowych .Jego celem było podniesienie aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych. Program realizowany był we wszystkich szkołach podstawowych (5 grup).

W 2022 roku swoje zadania realizował koordynator do spraw sportu szkolnego (powołany w urzędzie w 2018 r.). Do jego zadań należało opracowanie kalendarza szkolnych zawodów sportowych na szczeblu gminnym, współpraca przy opracowaniu kalendarza na poziomie rejonowym, współorganizowanie z nauczycielami wychowania fizycznego zawodów sportowych na szczeblu gminnym, organizacja transportu na zawody sportowe, zakup nagród, sporządzanie dokumentacji fotograficznej oraz notatki prasowej z przebiegu zawodów,

przygotowanie listów gratulacyjnych dla uczniów za osiągnięcia sportowe, zbieranie zapotrzebowania na sprzęt sportowy dla placówek oświatowych oraz zakup sprzętu sportowego.

W roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 uczniowie naszych szkół brali czynny udział we wszystkich zawodach zarówno na szczeblu gminny, rejonowym czy powiatowym. Na realizację zadań z zakresu sportu szkolnego na poziomie gminy z budżetu przekazano środki na zakup nagród, pokrycie kosztów transportu na zawody, oraz zakup sprzętu sportowego.

Wspieranie aktywności szkół w zakresie realizacji projektów i udziału w akcjach

W trzech szkołach realizowany jest od września 2022 roku Program

„Wiem Umiem potrafię” W ramach realizacji programu od października 2022r. realizowane są pozalekcyjne zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci, wycieczki, oraz zajęcia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Budżet projektu na rok 2022 wyniósł 105.739,87 zł.

- **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa** - w 2022 roku został złożony wniosek o wsparcie finansowe na zakup książek do Przedszkola Samorządowego w Woliborzu w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”. Całkowity koszt zadania 2 551,20 zł, w tym dotacja w wysokości 2 000,00 zł oraz środki własne w kwocie 551,20 zł.

- Przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą: „Poznaj Polskę” łącznie pozyskano kwotę 112.240 PLN. Edycja wiosenna 2022 rok w ramach otrzymanej dotacji w wysokości **55.000 PLN**, pozwoliła na organizację czterech wycieczek. W 80% pokryła koszty dwu i trzy- dniowych wycieczek uczniów z dwóch samorządowych szkół, których całkowity koszt wyniósł 68.750 PLN. Uczniowie szkół uczestniczyli w dwu, trzy i jednodniowych wycieczkach. Otrzymana dotacja w edycji jesiennej 2022 roku to kwota **57.240 PLN.** Pozwoliła na organizację aż sześciu wycieczek szkolnych, trzy wycieczki trzydniowe i trzy jednodniowe. W 80% pokryła koszty wycieczek, których całkowity budżet wyniósł 74.031,50 PLN.

Propagowanie wykorzystania technologii informacyjnej w edukacji

W ramach tego priorytetu przystąpiono do programu „Program Cyfrowa Polska – wsparcie dla dzieci z rodzin byłych pracowników PGR – start” – **214 729,53 PLN** (program nie związany bezpośrednio ze szkołami wspierający dzieci uczące się) zakupiono komputery przenośne wraz z oprogramowaniem dla 58 dzieci. W dniu 31 maja 2022 roku uroczyście dokonano przekazania komputerów i podpisania umów darowizny. Całkowita wartość projektu 214 729.53 zł.

Finansowanie zadań oświatowych
Subwencja oświatowa

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego nauczycieli. Tak zwany standard finansowy na 1 ucznia przeliczeniowego w skali ogólnokrajowej został jednolicie wyliczony dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego i w 2022 roku wyniósł 6.081,3219 zł.

Kwota subwencji oświatowej na 843 uczniów i 88,13 et. pedagogicznych we wszystkich placówkach oświatowych na terenie Gminy Nowa Ruda wyniosła 11.443.842,00 zł, w tym subwencja na dzieci sześcioletnie na kwotę 565.307,20 zł. Po zwiększeniach w trakcie roku, kwota otrzymanej części oświatowej subwencji ogólnej w 2022 roku wyniosła ostatecznie 12.094.271,00 zł .

Lp.	NAZWA PLACÓWKI	Wykonanie za 2022 rok
1.	Zespół Szkół Nr 3 z oddz. Integracyjnymi w Bożkowie	5 078 391,60
2.	Zespół Przedszkolny w Woliborzu	1 102 690,36
3.	Zespół Szkół Nr 1 w Jugowie	4 669 005,52
4.	Zespół Szkół Nr 2 w Ludwikowicach Kłodzkich	2 636 114,90
	Razem:	13 486 202,38
	W tym wydatki na edukację dzieci z Ukrainy:	160 696,66

Podstawowa kwota dotacji na ucznia przedszkoli i dotacja celowa na wychowanie przedszkolne

Podstawowa kwota dotacji na ucznia uczęszczającego do przedszkoli samorządowych prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda (po jej aktualizacji dokonanej Zarządzeniem nr 582/22 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 21.10.2022 r.) wyniosła 1.292,07 zł miesięcznie. Kwota dotacji na 1 wychowanka przedszkola niepublicznego wynosiła 969,06 zł miesięcznie (75% podstawowej kwoty dotacji).

Na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów, jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, która może być wykorzystana wyłącznie na wydatki bieżące związane z realizacją tych zadań. W 2022 roku gmina otrzymała kwotę 371.982,00 zł na 247 dzieci w wieku do lat 5.

Pomoc uczniom w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”

W roku szkolnym 2022 wyprawką szkolną objętych było 25 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego na łączną kwotę 5.521,07 zł

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku przyznano dofinansowanie w łącznej kwocie 73.199,36 zł. dla 10 pracodawców. Dofinansowaniem objętych było 12 pracowników młodocianych.

Dotacje celowe na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych

Na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w roku 2022 gmina otrzymała łączna kwotę dotacji w wysokości **79 189,65 zł** dla **833 uczniów** szkół podstawowych.

Dotacje podmiotowe na prowadzenie placówek oświatowych

Na terenie Gminy w 2022 roku funkcjonowało 5 placówek niepublicznych. Podmioty prowadzące niepubliczne placówki otrzymały dotacje w łącznej wysokości 5.405.561,48 zł, z czego:

Ochotnicza Straż Pożarna w Dzikowcu, łącznie na kwotę 1.284.693,66 zł, w tym z przeznaczeniem na:

• Niepubliczne Przedszkole w Dzikowcu – 444.595,61 zł, oraz na dzieci objęte kształceniem specjalnym kwotę - 15.024,68 zł;

• Niepubliczną Szkołę Podstawową w Dzikowcu – 420.376,18 zł oraz na dzieci objęte kształceniem specjalnym kwotę - 404.697,19 zł;

Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej „Fala" we Wrocławiu łącznie 4.120.867,82 zł, z tego na funkcjonowanie poszczególnych szkół i przedszkoli przeznaczono:

• Szkoła Podstawowa im. św. Wojciecha we Włodowicach – 1.349.331,15 zł oraz na dzieci objęte kształceniem specjalnym kwotę - 880.043,99 zł;

• Szkoła Podstawowa AMS w Woliborzu – 659.748,05 zł oraz na dzieci objęte kształceniem specjalnym kwotę - 141.048,96 zł;

• Niepubliczne Przedszkole we Włodowicach – 458.792,07 zł oraz na dzieci objęte kształceniem specjalnym kwotę - 631.903,60 zł;

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół publicznych oraz nauczycieli

Przedszkola

Sieć przedszkoli samorządowych stanowi 5 przedszkoli funkcjonujących w Zespołach Szkół i jednym Zespole Przedszkolnym w miejscowościach: Bożkowie, Jugowie, Woliborzu, Przygórzu i Ludwikowicach Kł.

Uzupełnieniem sieci dla mieszkańców są niepubliczne przedszkola funkcjonujące również w zespołach szkolnych we Włodowicach i Dzikowcu.

W 2022 roku wychowaniem przedszkolnym w samorządowych przedszkolach objętych było średnio 259,33 dzieci.

Szkoły podstawowe

Do placówek publicznych (3 szkoły podstawowe: w Ludwikowicach Kł., Jugowie i Bożkowie) w roku szkolnym w 2021/2022 uczęszczało 620 uczniów. Od 1 września 2022 roku edukację w gminnych szkołach rozpoczęło 593 uczniów (rok szkolny 2022/2023). W tym samym okresie do szkół niepublicznych uczęszczało odpowiednio: 223 i 216 dzieci.

Kadra nauczycielska

W 2022 roku w gminnych placówkach oświatowych liczba etatów pedagogicznych wyniosła 88,13 et. Średnioroczną liczbę etatów z podziałem na stopnie awansu zawodowego przedstawia tabela:

Stopień awansu zawodowego		Średnioroczna liczba etatów		
Od 1 stycznia do 31 sierpnia	Od 1 września do 31 grudnia	Od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia	Od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia	Od dnia 1 września do dnia 31 grudnia

Nauczyciel stażysta	Nauczyciel początkujący	0,97	0,96	15,91
Nauczyciel kontraktowy		10,98	11,13	
Nauczyciel mianowany	Nauczyciel mianowany	27,14	27,08	25,75
Nauczyciel dyplomowany	Nauczyciel dyplomowany	47,89	48,68	47,90

Doskonalenie zawodowe nauczycieli

W 2022 roku o dofinansowanie opłat wnoszonych za kształcenie, mogli ubiegać się nauczyciele podnoszący kwalifikacje zgodnie z potrzebami placówki oświatowej, która jest dla nich miejscem zatrudnienia. Łączna kwota przeznaczona na doskonalenie zawodowe wyniosła 15 829,32 zł.

Organizacja dowozu uczniów do szkół

W 2022 roku uczniowie dowożeni byli do gminnych szkół z miejscowości: Sokolec, Bartnica, Świerki, Dworki, Ludwikowice Kł. ul. Kasprowicza, Gorzuchów, Święcko, Czerwieńczyce, Dzikowiec, Koszyn, Nowa Wieś Kł., Wolibórz, Jugów, Przygórze. Położenie geograficzne naszej gminy generuje duże koszty przewozu uczniów. Kwota wydatkowana na jego organizację określona na podstawie biletów miesięcznych wyniosła **348 967,28 zł.** Dowozem objętych było łącznie 236 uczniów.

Na podstawie Porozumienia dotyczącego przewozu uczniów niepełnosprawnych zawartego z Gminą Miejską Nowa Ruda, dowozem objętych było łącznie 21 uczniów niepełnosprawnych z miejscowości: Bartnica, Świerki, Ludwikowice Kł., Jugów, Włodowice, Bożków oraz Dzikowiec. Uczniowie dowożeni byli do Zespołu Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie, Niepublicznej Szkoły Specjalnej przy DPS w Ludwikowicach Kł. oraz do ZS nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie. Kwota wydatkowana z budżetu na ten cel wyniosła **278 165,21 zł.**

Gmina pokrywa także koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych rodzicom, którzy swe własnym zakresie zapewniają dowóz dzieci niepełnosprawnych. W 2022 roku zostały zawarte dwie umowy z rodzicami 2 uczniów, którzy dowożeni byli: do Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 12 dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. M. Grzegorzewskiej we Wrocławiu oraz Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego Subrideo w Kłodzku. Kwota wydatkowana z budżetu na ten cel wyniosła **7.802,79** zł.

Egzaminy zewnętrzne

Egzamin ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony w dniach od 24 do 26 maja 2022 roku. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin 13,14 i 15 czerwca 2022 roku. W szkołach podstawowych na terenie Gminy Nowa Ruda do egzaminu przystąpiło łącznie 112

ósmoklasistów, z tego w SP Jugowie – 35 uczniów, SP w Ludwikowicach Kł. – 23 uczniów, SP w Bożkowie – 33 uczniów, SP we Włodowicach – 15 uczniów, SP w Dzikowcu – 6 uczniów.

Zestawienie średnich wyników z egzaminu ósmoklasisty – szkoły na terenie Gminy Nowa Ruda (średni wynik szkoły w %)

Rok szkolny 2021/2022	Język polski	matematyka	Język obcy
			angielski
SP w Jugowie	60,06	56	71,54
SP w Ludwikowicach Kł.	49,08	35,83	49,82
SP w Bożkowie	56,39	46,54	62,70
SP we Włodowicach	58,27	68	77,13
Niepubliczna SP w Dzikowcu	40,33	44	58,83

Realizacja funduszu sołeckiego

W 2022 roku, zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy o funduszu sołeckim, na realizację zadań przeznaczono 524 170,71 zł ,w ramach Funduszu Sołeckiego, wykorzystano 447 865,98 zł (85,44% planu).

Sołectwa przeznaczyły środki na następujące zadania:

Sołectwo Bartnica

- " Dofinansowanie budowy oświetlenia- etap I
- „Zakup i dostawa ławek parkowych „

Sołectwo Bieganów

- „Pokrycie dachu altany”

Sołectwo Bożków

- „Zakup i montaż latarni ulicznych- etap II”
- „Zakup i dostawa namiotów”

Sołectwo Koszyn

- „Wyposażenie świetlicy wiejskiej”
- „Budowa miejsca na palenisko „
- Sołectwo Czerwieńczyce –
- „Doposażenie aneksu kuchennego w Świetlicy Wiejskiej”
- „Doposażenie placu zabaw”
- „Utrzymanie zieleni na terenie Sołectwa Czerwieńczyce”

Sołectwo Dworki

- „Budowa punktu turystycznego w Dworkach ”

- Sołectwo Dzikowiec –
- „Oświetlenie wsi-etap IV”
- „ Budowa muszli koncertowej-etap IV”,
- „ Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Dzikowiec”
- „ Doposażenia Sali sportowej „

Sołectwo Jugów

- „Modernizacja infrastruktury turystycznej Góra Trzech Krzyży- etap III. „
- „ Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Jugów ”

Sołectwo Krajanów

- „ Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Krajanów ”

Sołectwo Ludwikowice Kłodzkie

- „ Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Krajanów ”
- „ Wykonanie dokumentacji projektowej, przebudowa drogi- ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Słonecznej w Ludwikowicach Kłodzkich

Sołectwo Nowa Wieś Kłodzka

- „Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Krajanów ”
- „Wymiana części siatki ogrodzenia boiska sportowego- etap II Sołectwo Przygórze –
- „Zagospodarowanie terenu integracji w Przygórzu-etap VI, (wykonanie zejścia)”
- „Montaż tabliczek kierunkowych”,
- „Zagospodarowanie terenu integracji w Przygórzu-etap VII (zakup pomieszczenia blaszanego)”,
- „Zakup ławek i koszy na śmieci”,
- „Zakup wiaty drewnianej”,
- „Remont Sali wiejskiej”,

Sołectwo Sokolica –

- „Wykonanie oświetlenia ulicznego etap I”,

Sołectwo Sokolec

- „Wykonanie oświetlenia ulicznego w Sołectwie Sokolec-etap I”,

Sołectwo Świerki

- „Modernizacja budynku sali wiejskiej- elewacja budynku”

Sołectwo Wolibórz

- „Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Wolibórz”
- „Zakup urządzeń zabawowego na plac zabaw„

Sołectwo Włodowice

- „Utrzymanie zieleni na terenie sołectwa Włodowice”
- „ Remont świetlicy wiejskiej”

Pomoc społeczna (GOPS)

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących aktów prawnych:

1. ustawy o pomocy społecznej;
2. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
3. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
4. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
5. ustawy o świadczeniach rodzinnych;
6. ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
7. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
8. ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
9. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
10. ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
11. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
12. ustawy o systemie oświaty;
13. ustawy o pracownikach samorządowych;
14. ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy;
15. ustawy o zatrudnieniu socjalnym;
16. ustawy prawo energetyczne;
17. ustawy o karcie dużej rodziny;
18. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
19. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem";
20. wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;
21. Ustawy – Prawo ochrony środowiska;
22. Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Dodatkowo GOPS:

- prowadzi Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- uczestniczy w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- prowadzi ,,Klub Seniora” w Jugowie;
- prowadzi mieszkania chronione w Ludwikowicach Kłodzkich i Świerkach;
- realizuje programy dla osób niepełnosprawnych, starszych;
- współpracuje z Caritas Diecezji Świdnickiej realizując ,, Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2019” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym;
- współpracuje z Centrum Integracji Społecznej przy Fundacji ,, Równi choć różni” w Lądku- Zdrój, mając na celu aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania długofalowe mające wpływ na postawę człowieka i jego sposób funkcjonowania w środowisku. Naszym wspólnym zadaniem jest odbudowanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych a także samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach: u pracodawcy, samo zatrudnienia praca na własny rachunek lub w spółdzielni socjalnej.

Ponadto podczas wybuchu wojny na Ukrainie zaangażowaliśmy się w pomoc formalną i nieformalną uchodźcom oraz wypłatę ustawowo im przewidzianych świadczeń.

W 2022r. realizowaliśmy również:

1) Ustawę z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022, poz. 1692).Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 sierpnia 2022r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego (Dz. U.2022 poz.1712).

2) Ustawę z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Dotyczącą dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła.

3) Ustawę z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej został wprowadzony dodatek elektryczny (Dz.U.2022 poz. 2127).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie na realizację zadań wydatkował kwotę **22 853 216, 23 zł na:**

Zadania własne wydatkowano 3 211 973,36 zł

§ 2010- 4 134 765,39 zł

§ 2030-856 512, 68 zł

§ 2060-4 280 597,00 zł

Środki z Funduszu pracy- 3 000,00zł

Środki z Funduszu Pomocy Ukrainie- 101 597,80 zł

Środki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19-10 264 770,00 zł

Działalność kulturalna (CKGNR)

Działalność kulturalna prowadzona jest w Gminie przede wszystkim przez Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda (CKGNR) z siedzibą w Ludwikowicach Kłodzkich. W 2022 roku główną misją Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda była:

- edukacja kulturalna i wychowywanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- dbałość o folklor lokalny, a w szczególności o rękodzieło ludowe i artystyczne,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców,
- zapewnienie realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej.
- Swoje zadania CKGNR realizował przede wszystkim poprzez:
- organizację imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych,
- prowadzenie sekcji i kół zainteresowań dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych,
- współdziałanie z innymi ośrodkami oraz instytucjami upowszechniania kultury i sportu,
- udostępnianie sprzętu i urządzeń znajdującego się na stanie CKGNR, wynajmowaniu pomieszczeń i lokali oraz świadczeniu różnego rodzaju usług komputerowych, gastronomicznych i innych,
- prowadzenie działalności w sieci bibliotek gminnych.

W 2022 roku Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda było organizatorem następujących wydarzeń oraz imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych:

- Orszak 3 Króli – Jugów – 6.01.

- Ferie z CKGNR:
- Warsztaty taneczno-wokalne dla sekcji Mali Bożkowiacy w Europejskim Domu Spotkań Młodzieży – Sołectwo Sokolec, 31.01-2.02;
- SURVIVALOVE FERIE – zajęcia terenowe w Ludwikowicach Kłodzkich, Świerkach, Jugowie, Bożkowie, Dzikowcu;
- Gminny Bal Karnawałowy – 28.01.
- HARD OFF H5 – tor wyścigów terenowych – Dzikowiec – 12.03. (współorganizacja);
- Monodram Kamila Bińka „Kiedy koń umarł, jego przyjaciel płacze" – Galeria Ludwikowice – 19.03.
    - Wystawa Stołów Wielkanocnych – Bożków – 27.03;
- Gminne Zawody na Cykloergometrze – Jugów – 6.04;
- Udział w Otwarciu Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku – Stara Kopalnia Wałbrzych – 23.04;
- Majówka w Muzeum przy Tunelu (występ zespołu Celtica, koncerty sekcji CKGNR, warsztaty wikliniarskie, malowanie twarzy i in.) – Świerki – 1.05;
- Udział w Ogólnopolskiej Akcji Sadzenia Lasów – Ludwikowice Kłodzkie – 5.05;
- XVII Gminny Konkurs Recytatorski dla Przedszkolaków, Galeria Ludwikowice, 13.05;
- HARD OFF ROAD – tor wyścigów terenowych – Dzikowiec – 14.05. (współorganizacja);
- Wsparcie Pikniku Rodzinnego (Żłobek Baśniowe Wzgórze) – Ludwikowice Kłodzkie – 28.05;
- Dzień Dziecka na Sowiej Ławce – Ludwikowice Kłodzkie – 1.06;
- Wsparcie obchodów Dnia Dziecka w Zespole Szkół Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie – 3.06;
- Gminny Dzień Dziecka – Dzikowiec – 5.06;
- Akcja edukacyjna dla dzieci i młodzieży „Bądź bezpieczny w górach" – Dzikowiec – 5.06;
- Recital Radka Kopalko – Galeria Ludwikowice – 9.06;
- Zabezpieczenie bufetu podczas Wyrypy Gór Sowich- Przełęcz Jugowska – 18.06;
- Wsparcie organizacji Festynu Wakacyjnego – Sokolec – 19.06;
- Akcja „SprzątaMY LASY" (wspólnie z Nadleśnictwem Jugów i Zespołem Szkół Nr 2) – Ludwikowice Kłodzkie – 23.06;
- Zawody RC sekcji CKGNR – Dzikowiec – 25.06;
- Wsparcie Pikniku Rodzinnego „bożkoWIANKI" (malowanie twarzy i in.) – Bożków – 25.06;
- Festiwal Lawendy – Dom pod Lawendowym Polem (atrakcje dla dzieci, warsztaty kulinarne, warsztaty artystyczne, Lawendowy Targ, plener malarski, sesje zdjęciowe w lawendzie, koncert solistów Młodzieżowego Teatru Muzycznego, koncert Radka Kopalko, Naturalne sposoby dbania o zdrowie i urodę - warsztaty, joga i relaksacja przy zachodzie słońca,), Wolibórz, 26.06;
- Victoria ZK S.A.4.Sowiogórska Dycha, Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec, 2.07;
- Victoria ZK S.A. 9.Półmaraton Sowiogórski, Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec, 3.07;
- Festiwal Góry Literatury:
- Wystawa Jagi Hupało i artystów związanych z Ostoją Sztuki w Bardzie „Persistence – Trwałość w Naturze i Trwanie w Kulturze" – Galeria Ludwikowice – 14.07,
- Spotkanie autorskie dla dzieci i młodzieży z Edytą Jungowską- Galeria Ludwikowice – 14.07,
- Gra FABU z Barbarą Sadurską – Dzikowiec – 18.07,
- Seminarium: Surrealizm (Agnieszka Taborska, Marcin Giżycki) – Ludwikowice Kłodzkie – 19.07,
- Spotkanie autorskie z Wojciechem Bonowiczem, Ewą Jarocką, Małgorzatą Lebdą, Urszulą Zajączkowską – Galeria Ludwikowice- 19.07,
- Spotkanie autorskie – Kateryna Babkina – Galeria Ludwikowice- 19.07,
- Spotkanie autorskie – Lili Fuchsberg „Listy do mojej siostry" – Galeria Ludwikowice- 19.07,
- Spotkanie autorskie – Anna Bikont „Cena. W poszukiwaniu żydowskich dzieci po wojnie" – Galeria Ludwikowice- 19.07,
- Seminarium: Surrealizm (Agnieszka Taborska, Marcin Giżycki) – Ludwikowice Kłodzkie – 20.07,

- Zajęcia Wakacyjne „Bezpiecznie i kreatywnie": cykl spotkań warsztatowych dla dzieci z Gminy Nowa Ruda w Filii Nr 1 Biblioteki Publicznej Gminy Nowa Ruda w Dzikowcu oraz zajęcia terenowe na torze OFF ROAD w Dzikowcu, wycieczki edukacyjno-rekreacyjne, 4.07. – 18.08.;
- Pierogowe Love, występ m.in. Pawła Stasiaka (Papa Dance) i Radka Kopalko – Jugów, 23.07.;
- Mini Sowa – biegi dla dzieci – Ludwikowice Kłodzkie, 6.08.;
- 13. Bieg na Wielką Sowę – Ludwikowice Kłodzkie/Sokolec, 7.08.;
- Finisaż Wystawy Jagi Hupało i artystów związanych z Ostoją Sztuki w Bardzie „Persistence – Trwałość w Naturze i Trwanie w Kulturze" – Galeria Ludwikowice – 12.08,
- Hard Off Quad PKP Trial (Polska Liga ATV) – Dzikowiec – 12-13.08,
- Korona Ludwikowic – rajd pieszy na dystansach: 8 km, 16 km, 33 km – start/meta Ludwikowice Kłodzkie, 14.08.;
- Wsparcie Festynu Letniego w Muzeum przy Tunelu – Świerki – 14.08,
- Dożynki Gminne, koncert zespołu Trebunie Tutki – Sokolec, 27.08.;
- Śpiewanie pod Orłem (występy Anity Lipnickiej, Leepeck, Składu Nietradycyjnego i Julii Mikołajczak) – Sokolec, 3.09.;
- Wsparcie wydarzenia: Dożynki Wiejskie w Świerkach (przygotowanie plakatów, malowanie twarzy) – Świerki – 17.09;
- Hard Off Road – Dzikowiec – 23-24.09;
- Festiwal Reportażu „Dokumentaliści"– Galeria Ludwikowice, 23-25.09:
- Spotkanie autorskie z Agatą Tuszyńską, 23.09;
- Spotkanie autorskie z Maciejem Zarembą Bielawskim- 23.09;
- Wojciech Jagielski „Dobre miejsce do umierania" – dobre miejsce do życia…wędrówki słabych – 24.09;
- Konstanty Gebert „Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło" – 24.09;
- Dionisos Sturis „O losie emigrantów i uchodźców" – 24.09;
- Krzysztof Fedorowicz „Zaświaty" – 25.09;
- Maciej Zaremba Bielawski „Czy Polak może zostać Szwedem?" – 25.09;
- Mirosław Tryczyk „Drzazga" – 25.09;
- Musical „Król Rozrywki" – Ludwikowice Kłodzkie 15-16.10;
- Rajd Pieszy LAS WOŁA NAS – Sowim Szlakiem (wydarzenie organizowane wspólnie z Nadleśnictwem Jugów oraz Sowimi Szczytami) – 22.10;
- Hard Off Road – finał – Dzikowiec – 4-5.11;
- Gminny Konkurs Plastyczny „Kartka Bożonarodzeniowa", listopad/grudzień;
- Konkurs „Bożonarodzeniowe Dzieło Artystyczne", listopad/grudzień;
- INVEST-PARK 10.Górski Bieg Niepodległości, Świerki – 11.11.;
- Koncert Mikołajkowy Sekcji CKGNR – Jugów – 1.12;
- Przegląd Pieśni Patriotycznych, Wolibórz – 12.11.;
- Hard Off Road – Dzikowiec – 13.11;
- 3.Półmaraton Górski ORZEŁ, Sokolec – 21.11.;
- Gala Ligi Biegów Górskich ATTIQ, Sokolec – 21.11.;
- Mikołajki w Nowej Wsi – 4.12;
- Gminne Spotkanie z Mikołajem, Dzikowiec – 10.12.;

Przy realizacji wydarzeń w 2022 roku CKGNR współpracowało z licznymi stowarzyszeniami, instytucjami, jednostkami pomocniczymi i sponsorami.

Prężność działania Centrum Kultury widoczna jest również przez pryzmat szerokiego spektrum prowadzonych sekcji tematycznych. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku w Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda działały następujące sekcje: **Joga Akademicka** (Ludwikowice Kłodzkie)-wypracowana ilość godzin: 60; **Nauka gry na instrumentach** (Ludwikowice Kłodzkie)-Akordeon, pianino, organy- wypracowana ilość godzin: 222; **Nauka śpiewu** (Bożków)- wypracowana ilość godzin: 88; **Nauka śpiewu i gry na skrzypcach** (Ludwikowice Kłodzkie)- wypracowana

ilość godzin:150,5; **Zespół Wokalny „Melodia"** (Ludwikowice Kłodzkie)-wypracowana ilość godzin: 36; **Nauka gry na gitarze akustycznej i elektrycznej** (Dzikowiec, Ludwikowice Kłodzkie)-wypracowana ilość godzin: 502; **Młodzieżowy Teatr Muzyczny** (Ludwikowice Kłodzkie)-wypracowana ilość godzin: 524,5; **MyLudove** (Ludwikowice Kłodzkie)-wypracowana ilość godzin: 39; **Piłka Nożna** (Ludwikowice Kłodzkie, Jugów)- wypracowana ilość godzin: 467; **Zdrowy kręgosłup (**Dzikowiec)-wypracowana ilość godzin: 23; **Zumba (**Jugów)-wypracowana ilość godzin: 7; **Zumba Kids (**Jugów)-wypracowana ilość godzin: 6; **Zespół Taneczno-Wokalny „Mali Bożkowiacy"** (Bożków); **Sekcja Kolarska** – Teren Gminy Nowa Ruda/ sala gimnastyczna w Jugowie- wypracowana ilość godzin: 156; **Przeprawowe Modele RC –** Teren Gminy Nowa Ruda **(**Świerki, Jugów, Nowa Wieś Kłodzka, Dzikowiec)- wypracowana ilość godzin: 56; **Warsztaty artystyczne** (Świerki)-wypracowana ilość godzin: 38.

Przy Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda działają nieformalne grupy osób dorosłych, odbywające swoje spotkania raz w tygodniu. Są to: **Koło Gospodyń Wiejskich „Ludwiczanki"** (9 osób); **Koło Gospodyń Wiejskich „Kulturalni" w Ludwikowicach Kłodzkich** (10 osób

Działania na rzecz pomocy ofiarom wojny w Ukrainie

W związku z agresją Rosji na Ukrainę, Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda podjęło następujące działania, mające na celu bezpośrednie wsparcie uchodźców:

- Przygotowanie 60 miejsc noclegowych w Europejskim Domu Spotkań Młodzieży w Ludwikowicach Kłodzkich przy ul. Kasprowicza 47 (na bazie sprzętu i wyposażenia własnego, przekazanego przez Gminę Nowa Ruda oraz innych darczyńców);
- Cykl zajęć animacyjnych i warsztatów artystycznych dla dzieci z Ukrainy przeprowadzonych w Ośrodku Wisła, Pensjonacie „Pod wyciągiem" oraz w Domu Pod Lawendowym Polem w dniach: 16, 17, 30 ,31 marca, 5, 7, 12, 13 kwietnia.

Organizacja i udział w akcjach charytatywnych

- Zbiórka karmy dla Schroniska dla Bezdomnych Psów i Kotów w Wałbrzychu;
- Zbiórka żywności długoterminowej na rzecz ofiar wojny w Ukrainie;
- Mogiłę Pradziada ocal od zapomnienia;
- Świąteczna Pomoc dla Rodaków na Wchodzie.

Remonty w poszczególnych pomieszczeniach budynku CKGNR:

- Demontaż starych i montaż nowych drzwi zewnętrznych do kotłowi, siłowni i pomieszczenia ze zbiornikami na olej opałowy;;
- Wymiana przełączników elektrycznych oraz gniazd napięciowych;
- Renowacja pomieszczeń wybranych gabinetów: uzupełnianie otworów po wymianie diagonali CO, tynkowanie, szpachlowanie, malowanie;
- Zakup i wykonanie przenośnych źródeł oświetlenia (lampy LED na statywie);
- Demontaż starego ogrodzenia za budynkiem CKGNR.

Prace wykonane przy pomocy podmiotów zewnętrznych:

- Montaż ogrodzenia za budynkiem CKGNR (wzdłuż drogi gminnej).

Remonty w poszczególnych filiach bibliotecznych oraz budynkach będących w użyczeniu CKGNR:

Filia Biblioteki nr 1 w Dzikowcu:

- Montaż rolet okiennych;
- Wymiana zamków i wkładek do wszystkich drzwi wewnętrznych;
- Montaż akcesoriów sanitarnych w toaletach.

Filia Biblioteki nr 3 w Świerkach:

- Renowacja mebli.

Europejski Dom Spotkań Młodzieży

- Naprawa instalacji CO;
- Uzupełnianie uszkodzeń elewacji zewnętrznej;
- Wymiana pompy wody brudnej w kotłowni;
- Montaż oświetlenia LED z detektorem ruchu nad wejściem głównym;
- Czyszczenie rynien;

Galeria Ludwikowice

- Wymiana i montaż oświetlenia zewnętrznego (LED z czujnikiem zmierzchowym i detektorem ruchu);
- Naprawa zabezpieczenia przeciwpożarowego;
- Naprawa okna ażurowego na dzwonnicy;
- Wykonanie i montaż obejmy na konstrukcji komina;
- Wykonanie podmurówki komina.

Realizowane projekty

Realizacja zajęć integracyjnych dla dzieci z Ukrainy

Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach Kłodzkich pozyskało środki finansowew wysokości 4 900,-zł od Fundacji Bank Millenium. Za otrzymane pieniądze zakupiono materiały papiernicze, artykuły plastyczne itp., wykorzystane podczas organizowanych warsztatów.

„Kraszewski. Komputery dla Bibliotek"

W 2022 roku realizowano projekt „Kraszewski. Komputery dla Bibliotek", dotacja z Instytutu Książki w wysokości 28 700,00 zł., wkład własny: 5 610,00 zł. Celem programu było zrównoważenie dostępu do usług teleinformatycznych poprzez wyposażenie bibliotek w nowoczesny sprzęt komputerowy. W ramach projektu zakupiono:

1. dla Filii Nr 2: nowej generacji rzutnik, ekran i laptop
2. dla Filii Nr 3: w Świerkach laptop i drukarkę wielofunkcyjną
3. dla Filii Nr 5: w Woliborzu drukarkę wielofunkcyjną
4. dla biblioteki centralnej w Ludwikowicach Kłodzkich: 7 czytników do ebooków oraz monitor interaktywny.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych*

Kontynuacja wieloletniego cyklu pozyskiwania środków na nowości wydawnicze. W 2022r. kwota dotacji wyniosła 18 794,77,-zł, wkład własny: 19 440,63,-zł. Dzięki wszystkim środkom zakupiono 1773 pozycji książkowych oraz 69 audiobuków. Wszystkie nowości wzbogaciły ofertę czytelniczą siedziby głównej Biblioteki Publicznej Gminy Nowa Ruda w Ludwikowicach Kłodzkich oraz 6 filii bibliotecznych w poszczególnych miejscowościach.

Projekty edukacyjne

„Mała książka wielki człowiek"

Wszystkie biblioteki w 2022 roku kontynuowały projekt Instytutu Książki pod nazwą „Mała książka – Wielki Człowiek", w ramach tej akcji wydano 30 Wyprawek Czytelniczych i 30 Kart Małego Czytelnika. Akcja miała zachęcić rodziców dzieci przedszkolnych (w wieku do 6 lat) do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem. Za każdą wizytę

w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymywał **naklejkę**, a po zebraniu dziesięciu został uhonorowany **imiennym dyplomem** potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Wydano 60 dyplomów dla uczestników akcji.

„Bajkowa Biblioteka"

W ramach realizacji projektu „Przebudowa i doposażenie obiektów instytucji kultury w Gminie Nowa Ruda" Biblioteka w Ludwikowicach Kł. oraz Filia Nr 1 w Dzikowcu prowadziły zajęcia w „Bajkowej Bibliotece". Zajęcia skierowane były do przedszkolaków oraz uczniów Szkoły Podstawowej i miały charakter otwarty, dzieci zachęcone bogatą ofertą działań biblioteki chętnie korzystały z proponowanych zajęć: bawiły się w teatrzyk, przygotowywały prace plastyczne, grały w gry planszowe, układały puzzle. W ramach „Bajkowej Biblioteki", prowadzone również były zajęcia indywidualnej nauki gry na instrumentach. Zajęcia prowadzone były wg harmonogramu przygotowanego dla instruktorów.

W ramach działań kulturalnych prowadzone są również usługi biblioteczne. W skład Biblioteki Publicznej Gminy Nowa Ruda wchodzi 6 filii bibliotecznych nad którymi Biblioteka w Ludwikowicach Kłodzkich sprawuje nadzór merytoryczny.

Biblioteka w roku 2022 dokonała zakupu nowych woluminów m.in.
przybyło ogółem 2292 wol. o 1385 wol. więcej niż w 2021 roku, w tym z zakupu 1773 wol. o 347 wol. więcej niż w 2021 roku oraz przybyło 69 audiobooków. Filia Nr 1 w Dzikowcu poszerzyła swoje zbiory o filmy, zakupiono 67 tytułów. Kwota wydatkowana na księgozbiór razem z audiobookami i filmami to 40 000,00 zł o 8 054,39 zł. więcej niż w roku poprzednim. Nie zakupiono dokumentów elektronicznych. Wykupiono w konsorcjum z DBP abonament do Legimi.
W 2022 roku zarejestrowano 1 236 (+101) użytkowników w bibliotece w tym 1170 (+64) czytelników aktywnie wypożyczających.
Czytelnictwo kształtuje się w następujący sposób według zajęcia osób:

- uczące się – 481 (+23)
- pracujące – 276 (+20)
- pozostali – 413(+21

W 2022 r. w bibliotece publicznej i jej filiach przeprowadzano lekcje biblioteczne, organizowano konkursy plastyczne, literackie i fotograficzne oraz brano udział w rożnych imprezach (np. Narodowym Czytaniu czy „Ogólnopolskim Dniu Głośnego Czytania").

Realizacja polityk i programów

Program współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok 2022

Program współpracy przyjęty został Uchwałą Nr 272/XXXIX/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Rocznego Programu Współpracy Gminy Nowa Ruda z organizacjami pozarządowymi na rok 2022. Głównym celem programu było podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, poprzez rozwijanie współpracy samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców gminy. Program zakładał objęcie swoim działaniem jak największej ilości obszarów aktywności obywatelskiej w społeczności lokalnej Gminy Nowa Ruda, a współpraca odbywała się w formach pozafinansowych i finansowych.

Założono, że działania pozafinansowe dotyczyć będą:

- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ujednolicenia i zharmonizowania tych kierunków,

- konsultowania z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej,
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
- publikowania na stronie internetowej Urzędu informacji ważnych dla organizacji,
- zawierania umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie,
- zawierania umów partnerstwa określonych w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1307; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1669) oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (T.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431),
- obejmowania honorowym patronatem Wójta przedsięwzięć realizowanych przez organizacje,
- udostępniania, w miarę możliwości, pomieszczeń Urzędu oraz innych zasobów niezbędnych do realizacji zadań przez organizacje.

Współpraca finansowa przybierała cztery formy:

- powierzenia wykonania zadania publicznego
- wspierania realizacji zadania publicznego,
- wspieranie realizacji zadania publicznego w trybie art. 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie,
- wspierania w trybie art. 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ochronie przeciwpożarowej.

W celu powierzenia realizacji zadania publicznego w 2022 roku ogłoszono 3 konkursy:

1. na realizację zadania publicznego z zakresu promocji i ochrony zdrowia pn. „Organizacja Rehabilitacji dla Kobiet po Mastektomii". W wyniku postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Noworudzkiemu Stowarzyszeniu AMAZONKI KINESIO. W dniu 14 stycznia 2022 r. podpisano umowę na realizację zadania, opiewającą na kwotę 7 000,00 zł, w ramach którego zorganizowano zajęcia gimnastyczne ogólnousprawniające oraz zajęcia rehabilitacyjne w postaci drenażu limfatycznego w celu leczenia oraz profilaktyki obrzęków limfatycznych, po usunięciu węzłów chłonnych. Zadaniem zostało objętych 5 osób z Gminy Nowa Ruda,
2. na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania i ochrony praw konsumentów pn. „Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów w 2022 roku". W wyniku postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Federacji Konsumentów z siedzibą w Warszawie. W dniu 14 stycznia 2022 roku podpisano z beneficjentem umowę na realizację zadania, opiewającą na kwotę 5 995,00 zł, w ramach którego świadczone było bezpłatne poradnictwo z zakresu ochrony interesów konsumentów dla mieszkańców Gminy Nowa Ruda. Przedstawiciele Oddziału Federacji pełnili dyżury trzy razy w tygodniu po 4 godziny. W 2022 roku udzielono ponad 700 porad,
3. na realizację zadania z zakresu podtrzymywania tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; działania na rzecz osób w wieku emerytalnym, w 2022 roku pn.: „Promocja regionalnej twórczości artystyczno-kulturalnej, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym poprzez działalność Kół Gospodyń Wiejskich oraz klubów seniora z terenu Gminy Nowa Ruda". W wyniku postępowania konkursowego powierzono realizację zadania Stowarzyszeniu „Inicjatywa Lokalna na Rzecz Rozwoju Gminy Nowa Ruda" z Ludwikowic Kł. W dniu 14 stycznia 2022 roku podpisano z beneficjentem umowę, opiewającą na kwotę 13 000,00 zł, w ramach której zorganizowano 9 wyjazdów członków Stowarzyszenia, w tym 8 wyjazdów poza Gminę Nowa Ruda (Uciechów, Wróblowice, Kłodzko, Kudowa Zdrój, Pstrążna, Żelazno, Kłodzko i Wrocław).

Stowarzyszenie było organizatorem jedenastu imprez kulturalno-artystycznych, w których brali udział członkowie Stowarzyszenia oraz mieszkańcy Gminy Nowa Ruda.

W ramach wsparcia realizacji zadania publicznego w 2022 roku ogłoszono 5 konkursów:

- pierwszy - na realizację zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym pn. „Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Bożków" przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Radość" z siedzibą w Bożkowie. W dniu 14 stycznia 2022 roku podpisano z beneficjentem umowę na wsparcie zadania w kwocie 8 000,00 zł. W jego ramach prowadzono zajęcia 2 razy w tygodniu. W zajęciach uczestniczyło od 10 do 15 wychowanków. Organizowano warsztaty plastyczne, zajęcia sportowe, wycieczki, wyjazdy do kina uroczystości okolicznościowe, odrabianie lekcji, wspólną naukę itp. Podopieczni mieli także zapewniony posiłek.

- drugi - na realizację zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym pn. „Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Czerwieńczyce". W trakcie postępowania wsparto realizację zadania przez Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Radość" z siedzibą w Bożkowie. W dniu 14 stycznia 2022 roku podpisano z beneficjentem umowę na realizację zadania, a z budżetu Gminy Nowa Ruda przeznaczono kwotę 8 000,00 zł. W jego ramach zorganizowano zajęcia w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w miejscowości Czerwieńczyce, która była czynna 2 razy w tygodniu w wymiarze 5 godzin tygodniowo. W zajęciach świetlicowych uczestniczyło od 15 do 20 wychowanków. Dzieci mogły uczestniczyć w różnorodnych zajęciach tj. warsztaty plastyczne, techniczne, robótki ręczne, zajęcia sportowe. Organizowane były uroczystości okolicznościowe, wyjazdy do kina, sali zabaw. Podopieczni mieli również zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

- trzeci konkurs na realizację zadania publicznego z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym pn. „Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Jugów" przez Stowarzyszenie Przyjaciół Jugowa z siedzibą w Jugowie. W dniu 14.01.2022 r. podpisano z beneficjentem umowę w wysokości 13 000,00 zł. Organizowano zajęcia 2 razy w tygodniu w wymiarze 6 godzin, w których uczestniczyło około 40 wychowanków. Dzieci brały udział takich zajęciach jak: warsztaty plastyczne, techniczne, robótki ręczne i zajęcia sportowe. Organizowane były także uroczystości okolicznościowe, wyjazdy do kina, sali zabaw, wycieczki plenerowe. Podopieczni mieli zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

W celu powierzenia realizacji zadania publicznego w trybie art. 19a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w 2022 roku podpisano na ten cel dwie umowy:

- pierwsza umowa na realizację zadania pn. „Chce być szczęśliwy"- organizacja letnich półkolonii sportowych, oraz obozu sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska „Dzieci Śląska" oraz gminne placówki oświatowe., - organizacja letniego obozu sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska „Dzieci Śląska" oraz gminne placówki oświatowe, umowa na realizację zadania została podpisana w dniu 01 lipca 2022 na kwotę 5 000,00 zł

- W ramach realizowanego zadania odbyły się półkolonie w dwóch terminach: I od 04.07.2022 do 08.07.2022 r., II- 01.08.2022-05.08.2022 r., oraz obóz sportowy w dniach 13-20.08.2022 w Ostrzeszowie. Grupa docelowa to dzieci i młodzież w wieku od 7 do 15 lat. W półkoloniach i obozach udział wzięło 60 zawodników w tym 15 uczestników z terenu Gminy Nowa Ruda..

- druga umowa na realizację zadania pn. „JEŚLI POZWOLISZ SOBIE POMÓC KAŻDY SAMODZIELNY WYBÓR MOŻE BYĆ LEPSZY"- organizacja letniego obozu sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas

roku szkolnego przez Sweam Team Nowa Ruda oraz gminne placówki oświatowe, została podpisana w dniu 01 lipca 2022 na kwotę 10 000,00 zł

W ramach realizowanego zadania zorganizowano półkolonie sportowe dla dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się w 7 grupach po 15 uczestników w każdej, łącznie w półkoloniach udział wzięło ponad 110 dzieci i młodzieży. Wszystkie podmioty, którym powierzono realizację zadań, przedłożyły sprawozdania, które zostały zweryfikowane i zatwierdzone pod względem merytorycznym i finansowym.

W roku 2022 udzielono dotacje celowe jednej jednostce OSP. Dotacja została udzielona na podstawie art. 32 ust 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ochronie przeciwpożarowej. W dniu 19.04.2022 roku podpisano z Stowarzyszeniem Ochotnicza Straż Pożarna w Bożkowie umowę na realizacje zadania pod nazwą „Zakup samochodu pożarniczego". Całkowity koszt zadania to kwota 400 000,00 zł w tym dotacja z budżetu gminy 200 000,00 zł. W ramach realizowanego zadania zakupiono lekki samochód pożarniczy dla OSP Ludwikowice.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nowa Ruda na rok 2022 na rok został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr 281/XL/21 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 grudnia 2021 r. Program wcześniej został poddany konsultacją z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i owe wolontariacie, które odbyły się w okresie od 03 – 15.12.2021 r. Zgodnie z uchwałą koordynatorem realizacji Gminnego Programu jest Referat Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Gminy Nowa Ruda. Wykonanie powyższej uchwały powierzono Wójtowi Gminy Nowa Ruda.

Realizacja zadań zawartych w Programie oparta była na współpracy z szerokim kręgiem instytucji, zarówno o charakterze administracyjnym jak również z sektorem pozarządowym, wyspecjalizowanymi w świadczeniu usług profilaktycznych, a w szczególności: Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Odwykową ZOZ, Miejsko Gminnym Punktem Konsultacyjnym „Pierwszy Kontakt", Komendą Policji w Nowej Rudzie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, dyrektorami i pedagogami szkół, organizacjami pozarządowymi, kuratorami, Sądem Rejonowym w Kłodzku, Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Środki na realizację poszczególnych zadań ujętych w Programie pochodziły z wpływów uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w myśl art. 11^1 ust. 1 , oraz z tytułu opłat wynikających z art. 9^9 ust. 11 i 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 t.j.), oraz dotacji celowej otrzymanej Urzędu Miasta Nowa Ruda na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumienia międzygminnego.

Fundusze Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok zrealizowano w kwocie 291 811,87 zł (wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 197341,15 zł, wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym – 93470,72 zł, dotacja celowa – 1000,00 zł) na plan 291 751,00 zł, co stanowi 100,02%.

Realizacja zadań w 2022 odbywała się zgodnie z harmonogramem zawartym w Gminnym Programie i przedstawia się następująco:

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane ze spożywaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1) Świadczenie pomocy psychologicznej polegającą na: udzielaniu wszechstronnej pomocy psychologicznej na rzecz osób i rodzin w sytuacji kryzysu, w tym doświadczających przemocy, uzależnionych od alkoholu tj. poradnictwo i wsparcie psychologiczne, konsultacje, terapia indywidualna oraz prowadzenie grup

wsparcia, diagnozowanie sytuacji klientów w aspekcie pomocy psychologicznej, opracowywanie i realizacja planów pomocy. Dyżury psychologa odbywały raz w tygodniu w wymiarze 3 godzin tygodniowo. Kwota 13 765,68 zł

2) Prowadzenie dyżurów w Miejsko-Gminnym w Punkcie Konsultacyjno-Interwencyjnym „Pierwszy kontakt" 2- terapeutów po 3 godziny tygodniowo (w załączeniu sprawozdanie z działalności punktu, co stanowi załącznik nr 1 do protokołu) Kwota – 14 798,75 zł

3) Bieżące utrzymanie Miejsko-Gminnego Punktu Konsultacyjno-Interwencyjnego „Pierwszy kontakt"(zakup materiałów biurowych, tonerów, szafy na dokumenty) Kwota – 2 082,32 zł

2. W zakresie zmniejszenie zagrożenia występowania uzależnień wśród dzieci i młodzieży

1) Dofinansowano realizację Szkolnych Programów Profilaktyki w tym alternatywnych form spędzania czasu wolnego będących uzupełnieniem zajęć profilaktyczno-edukacyjnych stanowiących zadania zawarte w szkolnych programach profilaktyczno – wychowawczych.

- Dokonano zakupu pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji programu profilaktycznego „Jemy zdrowo i kolorowo" realizowanego w Zespole Przedszkolnym w Woliborzu, oraz programu bezpieczny Przedszkolak realizowanego w Gminnych Przedszkolach przy współpracy z naszym Komisariatem Policji Kwota 3 519,11 zł
- Realizowano program profilaktyki uniwersalnej Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej (program, który uzyskał rekomendację w Systemie Programów Rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) w Zespole Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie, Zespole Szkół nr 2 w Ludwikowicach Kłodzkich, Zespole Szkół nr 1 w Jugowie, Zespole Przedszkolnym w Woliborzu – szkolenie nauczycieli, oraz zakup niezbędnych pomocy dydaktycznych. Kwota 8000,00 zł
- Realizowano program profilaktyki uniwersalnej "Przyjaciele Zippiego" (program, który uzyskał rekomendację w Systemie Programów Rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) w Zespole Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie, Zespole Szkół nr 2 w Ludwikowicach Kłodzkich, Zespole Szkół nr 1 w Jugowie, Zespole Przedszkolnym w Woliborzu – szkolenie nauczycieli, oraz zakup niezbędnych pomocy dydaktycznych. Kwota 7 200,00 zł
- Sfinansowano warsztaty dla rodziców uczniów w Zespole Szkół nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bożkowie – nastolatek w rodzinie, agresja niebezpieczne tabu. Kwota – 3 000,00 zł

2) Dofinansowano realizację programów profilaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych, będących kontynuacją działań prowadzonych w czasie roku szkolnego dla dzieci i młodzieży (między innymi organizowanie i dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży).

- „Bezpiecznie i kreatywnie "- organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez gminne placówki oświatowe – realizatorem zadania było Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w zajęciach wzięło udział ok. 100 dzieci z terenu Gminy Nowa Ruda. Zajęcia odbywały się w miesiącu lipcu i sierpniu zgodnie z harmonogramem – kwota 22 000,00 zł- „Działanie Młodzieżowego Teatru Muzycznego w ramach realizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktycznego" zadanie realizowane przez Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda. W ramach zajęć oprócz rozwijania zdolności aktorskich nastawione były na wzmacnianie własnej wartości, zdobywanie umiejętności społecznych. Działania prowadzone w okresie od 01.04.2022 do 30.10.2022. – kwota 25 000,00 zł
- „Chce być szczęśliwy"- organizacja letnich półkolonii sportowych, oraz obozu sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez Uczniowski Klub Sportowy

Akademia Piłkarska „Dzieci Śląska" oraz gminne placówki oświatowe. Termin realizacji zadania 01.07.2022-30.08.2022.- kwota 5 000,00 zł;

- „JEŚLI POZWOLISZ SOBIE POMÓC KAŻDY SAMODZIELNY WYBÓR MOŻE BYĆ LEPSZY"- organizacja letniego obozu sportowego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowa Ruda w ramach, programu profilaktyczno – wychowawczego, który stanowi kontynuację działań prowadzonych podczas roku szkolnego przez Sweam Team Nowa Ruda oraz gminne placówki oświatowe. Termin realizacji zadania 04.07.2022-30.08.2022 – kwota 10 000,00 zł

3) Dofinansowano funkcjonowania świetlic opiekuńczo wychowawczych, prowadzenie zajęć świetlicowych/ integracyjnych oraz doposażenie w pomoce i sprzęt niezbędny do realizacji, w tym:

- zajęć, finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych:
- dotacja na realizację zadania pn. „ Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Jugów" termin realizacji zadania 14.01.2022-31-12.2022 r. – Kwota dotacji 13 000,00 zł
- dotacja na „Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Czerwieńczyce". Termin realizacji zadania 14.01.2022-31-12-2022 r. – Kwota dotacji 8 000,00 zł
- dotacja na realizację zadania: „ Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-wychowawczej w miejscowości Bożków". Termin realizacji zadania 14.01.2022-31-12-2022 r. – Kwota dotacji 8 000,00 zł
- dotacja na wynagrodzenie na osób prowadzących zajęcia na świetlicach profilaktyczno wychowawczych w okresie styczeń – grudzień 2022 – 4 osoby prowadzące zajęcia – Kwota: 32 015,50 zł
- dotacja na zapłata za energię elektryczną w pomieszczeniach gdzie realizowane są zajęcia w ramach funkcjonowania świetlic profilaktyczno – wychowawczych, Kwota: 2000,00 zł

3. W zakresie zwiększenia aktywności lokalnej społeczności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

1) Realizowano pozalekcyjne zajęcia rekreacyjno-sportowe jako uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych, w tym dotowano:

- Wynagrodzenie instruktorów i pedagogów prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży mające na celu zapobieganie uzależnieniom, promowaniem zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży. Zajęcia prowadzi 2 instruktorów i 1trener. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w miejscowości Bożków i Wolibórz – piłka nożna w okresie styczeń – grudzień 2022, oraz raz w tygodniu zajęcia z tenisa stołowego hala sportowa Bożków w okresie wrzesień – grudzień 2022 Kwota – 46 839,14 zł;
- Zakup sprzętu sportowego niezbędnego do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych. Kwota: 13 589,00 zł;

4. W zakresie zwiększenia skuteczności egzekwowania przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1) dotowano pracę członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na mocy Zarządzenia Nr 93/15 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 28 stycznia 2015 roku Nowa Ruda, zmienionego Zarządzeniem Nr 47/16 Wójta Gminy Nowa Ruda z dnia 05 lutego 2016 roku. W skład komisji wchodzą 4 osoby: przedstawiciele: Urzędu Gminy Nowa Ruda, Komisariatu Policji, Zespołu Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku, Miejsko – Gminnego Punktu Konsultacyjno-Interwencyjnego „Pierwszy Kontakt". Do jej kompetencji należy inicjowanie działań zmierzających do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu. Dane szczegółowe na temat jej działalności (załącznik nr 2 do protokołu). Kwota – 25 645,20 zł

2) Finansowano badania wykonywanych przez biegłego lekarza i psychologa w celu wydania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu. W roku 2022 wydano 12 opinii w przedmiocie uzależnienia od Alkoholu. Kwota- 4420,00 zł.

Polityka senioralna w Gminie Nowa Ruda

W 2022 r. dokumentem wskazującym na kierunki działań w stosunku do seniorów zamieszkujących tereny Gminy Nowa Ruda była Polityka Senioralna Gminy Nowa Ruda na lata 2018-2022, przyjęta uchwałą nr 331/XLV/18 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 marca 2018 r. Odpowiadając na założenia przyjęte w dokumencie, w 2022 r. realizowano m.in. następujące działania:

1. Od 2021 r. funkcjonuje Klub Seniora w Jugowie, którego budowa współfinansowana była z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej. Warto przypomnieć, że koszt inwestycji wyniósł 1,3 mln zł, z czego dofinansowanie wyniosło 85%.

2. W ramach celu strategicznego dotyczącego poprawy dostępu do programów profilaktycznych i prozdrowotnych, Wójt Gminy Nowa Ruda podpisała deklarację współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, na rzecz profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów złośliwych dolnego odcinka przewodu pokarmowego, dzięki czemu mieszkańcy gminy mogli wziąć udział w bezpłatnych badaniach przesiewowych w zakresie jelita grubego. Skierowania na badania zostały wydane 100 mieszkańcom gminy, z czego ponad 30% stanowiły osoby powyżej 60 roku życia.

3. Podejmowano działania w zakresie aktywności społecznej – seniorzy mieli możliwość zaangażowania się w działalność klubów seniora lub Stowarzyszenia Inicjatywa Lokalna na Rzecz Rozwoju Gminy Nowa Ruda zrzeszającego koła gospodyń wiejskich z terenu gminy. Mieli także możliwość skorzystania z oferty Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Ruda na lata

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Ruda na lata 2018-2022 został przyjęty uchwałą nr 308/XLI/17 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 29 grudnia 2017 r. Jego zasadniczym celem jest- zgodnie z art.4 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610) – tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej.

Stan większości budynków komunalnych i budynków wspólnot mieszkaniowych jest w dalszym ciągu niezadawalający. Powodem złej jakości budynków jest ich wiek (wszystkie budynki pochodzą z okresu przedwojennego) oraz niepoddawanie ich systematycznym remontom i modernizacjom.

Rok 2022 wymagał zatem realizacji wielu zadań inwestycyjnych, jak i remontów bieżących. Przyczyniło się to do zwiększenia ilości budynków w dobrym i zadawalającym stanie, przy równoczesnym zmniejszeniu ilości budynków w stanie niezadawalającym.

W 2022 roku Gmina Nowa Ruda na poprawę warunków lokalowych wydatkowała kwotę w wysokości 791 793,29 zł z przeznaczeniem na:

- modernizację przestarzałych instalacji elektrycznych, grzewczych wodnych i kanalizacyjnych – łączna kwota 314 645,00 zł ; modernizację przeprowadzono w lokalach i budynkach : Przygórze 223/6, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 51/1, Wolibórz 19, Bożków 89E, Bożków 89B, Jugów ul. Małachowskiego 37, Ludwikowice Kłodzkie ul. Fabryczna 27/2, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 127, Bożków 184/6, Przygórze 225, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 92/4, Włodowice 54, Włodowice 54/6, świerki 129/1, Włodowice 5/4, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 92, Nowa Wieś 95, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 127, Ludwikowice Kłodzkie ul. Główna 57, Ludwikowice Kłodzkie ul. Kol. Jana Kasprowicza 3/2, Świerki 129/4, Świerki 129/7, ;
- wykonanie modernizacji 4 lokali komunalnych w budynku komunalnym w Ludwikowicach Kłodzkich ul. Główna 92. – łączna kwota 439 748,29 zł;
- wykonano nowe kominy w budynkach: Sokolica 22, Wolibórz 19, Dworki 8, Włodowice 2 – łączny wydatek to 37 400,00 zł.

Pomimo osiągnięcia poprawy w tym zakresie, potrzeby związane z remontami i modernizacjami są w dalszym ciągu bardzo duże i wymagają większych nakładów. W celu poprawy posiadanego zasobu mieszkaniowego w 2021 r. Gmina Nowa Ruda przystąpiła do spółki pod firmą SIM Sudety spółka z o.o. z siedzibą w Kłodzku, której udziałowcem będzie także Krajowy Zasób Nieruchomości. Podstawowym celem gospodarczym spółki jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 2195 oraz Dz. U. z 2021 r. poz. 11). Środki na pokrycie kapitału zakładowego spółki w wysokości 3 mln zł pochodzą z Krajowego Zasobu Nieruchomości. Gmina Nowa Ruda planuje budowę około 3040 mieszkań na wynajem z dojściem do prawa własności.

Zarządzenie zasobem mieszkaniowym w Gminie Nowa Ruda obywa się we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, a szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Zarządca	Budynki komunalne	Wspólnoty mieszkaniowe
NTBS Sp. z o.o.	51	122
Sezam S.C.	-	1
G.P. Walczak Spółka Jawna	-	1
ZAN Sp. z o.o.	-	7
Gmina Nowa Ruda	10	1
Razem	61	132

Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowa Ruda w 2022 roku został przyjęty uchwałą nr 298/XLII/22 Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 9 marca 2022 r. Zgodnie

z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 572) w Programie ujęto w szczególności:
1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3) odławianie bezdomnych zwierząt;
4) obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6) usypianie ślepych miotów;
7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Na realizację zadań wynikających z Programu przeznaczono ogółem kwotę w wysokości 36 900,00 zł. W celu zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt w dniu 31 grudnia 2021 r. zawarto umowę z Fundacją Mam Pomysł z/s w Świdnicy, ul. Księżnej Jadwigi Śląskiej 1, 58-100 Świdnica. W 2022 r. Gmina Nowa Ruda wydała na ten cel kwotę brutto 5 400,00 zł, umieszczając w schronisku 2 psy.

W celu wykonywania usług weterynaryjnych związanych z realizacją Programu w dniu 31 grudnia 2021 r. zawarto umowę z lekarzem weterynarii – Panem Kazimierzem Opielą. Usługi weterynaryjne dotyczyły w szczególności:
1) całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych i losowych z udziałem zwierząt;
2) wykonywania zabiegów sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów;
3) sprzedaży karmy dla kotów;
4) wyjazdów po martwe zwierzę;
5) opieki nad bezdomnym zwierzęciem do czasu odebrania go przez podmiot odpowiedzialny za umieszczanie zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt. W roku 2022 na ww. cel wydano kwotę brutto 15 590,30 zł.

Gminny program opieki nad zabytkami i udzielanie dotacji na prace konserwatorskie

W dniu 25 listopada 2020 r. Rada Gminy Nowa Ruda przyjęła uchwałę nr 193/XXV/20 w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Nowa Ruda na lata 2020 – 2023". Obowiązek sporządzenia Programu wynika z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840). Nadrzędnym celem Programu jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego gminy.

W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nowa Ruda figurują zabytki

położone w Bartnicy, Bożkowie, Czerwieńczycach, Dzikowcu, Jugowie, Krajanowie,
Ludwikowicach Kłodzkich, Nowej Wsi Kłodzkiej, Przygórzu, Sokolcu, Sokolicy, Świerkach, Włodowicach i Woliborzu. Należą do nich m.in. zespoły kościelne, w Bożkowie (z XVII w.), Czerwieńczycach (z XV w.), w Dzikowcu (z XV w.), zespół pałacowo-folwarczny w Bożkowie (pałac z 1570 r. z założeniami parkowo ogrodowymi), zespół dworski w Dzikowcu z 2 poł. XVII w., liczne kapliczki, przepusty, tunele i wiadukty kolejowe (np. nad drogą Jugów-Nowa Ruda i nad drogą Wałbrzych-Nowa Ruda).
Jednym z celów szczegółowych Programu jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. W związku z powyższym w 2021 r. Rada Gminy Nowa Ruda podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Nowa Ruda.

Zgodnie z powyższą uchwałą, wyboru beneficjenta dokonuje Rada Gminy Nowa Ruda na podstawie wniosku Wójta Gminy Nowa Ruda sporządzonego w oparciu o protokół komisji konkursowej, po wyrażeniu opinii przez komisję Rady Gminy Nowa Ruda właściwą do spraw kultury oraz komisję właściwą do spraw budżetu.
Mając powyższe na uwadze Gmina Nowa Ruda w 2022 r. udzieliła następujących dotacji do prac przy zabytkach:

- w kwocie 15 000,00 zł na rzecz Parafii Rzymsko – Katolickiej pod wezwaniem Św. Mikołaja w Świerkach – na realizację zadania pn. „Renowacja i konserwacja ołtarza bocznego pod wezwaniem Dzieciątka Jezus w kościele filialnym pod wezwaniem św. Jerzego w Krajanowi – kontynuacja prac,
- w kwocie 15 000,00 zł na rzecz Parafii Rzymsko – Katolickiej pod wezwaniem Św. Marcina z/s w Dzikowcu na realizację zadania pn. „Konserwacja balustrady empory organowej wraz z płaskorzeźbą „Święta Rodzina" w kościele parafialnym pod wezwaniem Św. Marcina w Dzikowcu.

Podsumowanie

Raport o stanie gminy wskazuje, że w roku 2022 po raz kolejny udało się zrealizować strategiczne założenia i poprawić w wielu obszarach jakość życia mieszkańców gminy. Realizacja działań była odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez mieszkańców gminy, m.in. w zakresie ochrony środowiska (np. wymiana tzw. kopciuchów, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków), budowy infrastruktury kanalizacyjnej, oświetlenia ulic, zapewnienia bezpieczeństwa (np. doposażanie Ochotniczych Straży Pożarnych, realizacja zadań z zakresu zarządzania kryzysowego) czy uatrakcyjnienia gminy pod względem turystycznym (np. plany i pozyskane środki na zagospodarowanie zbiornika w Dzikowcu).

Gmina realizowała również wiele działań w obszarze społecznym. Należała do nich m.in. organizacja imprez kulturalnych i sportowych, a także współpraca z seniorami oraz organizacjami pozarządowymi W tym miejscu trzeba również wspomnieć o realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, które służyć mają równaniu szans mieszkańców gminy, a także służyły ochronie zdrowia i trosce o bieżące potrzeby najbardziej potrzebujących.

Podejmowane działania, zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i projekty „miękkie" są spójne ze strategiami, w których realizację włączyła się Gmina Nowa Ruda.

W Gminie Nowa Ruda nie funkcjonuje budżet obywatelski, natomiast fundusz sołecki pozwala na wsłuchanie się w głos mieszkańców i realizację zadań bliskich ich potrzebom. Dzięki funduszowi sołectwa budowały oświetlenia uliczne, utrzymywały i modernizowały place zabaw, odnowiły świetlice wiejskie, a także dokonywały do nich zakupów sprzętu.

Realizacja działań była możliwa dzięki zaangażowaniu i codziennej pracy pracowników Urzędu Gminy, którzy wykorzystują swoją wiedzę w celu realizacji ustawowych działań, jak również – dzięki swoim inicjatywom i umiejętnościom- pozyskują środki zewnętrzne na ich wykonanie. Podziękowania należą się radnym Gminy Nowa Ruda, którzy poprzez akceptację proponowanych projektów uchwał, przychylili się do zabezpieczania środków finansowych, przyczyniając się tym samym do realizacji projektów i upiększania naszej gminy.

Przedstawiona w raporcie wielość działań gminy nie powoduje, że nie ma ona świadomości wyzwań i problemów, z którymi przychodzi się jej zmierzyć. Należą do nich m.in.: depopulacja, słaby stan techniczny budynków komunalnych; dalsza konieczność wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła, czy zapotrzebowanie mieszkańców na budowę lub remont dróg gminnych.

Wiele z tych zadań wymaga pozyskania kolejnych zewnętrznych środków finansowych, tak, by gmina mogła się stawać się miejscem atrakcyjnym do zamieszkania, dającym możliwości rozwoju przedsiębiorcom i coraz ciekawszym turystycznie. Niech przedstawiony raport pozwoli na przychylne spojrzenie na gminę i kierunki jej rozwoju.

Sporządziła: Barbara Zaborowska Sekretarz Gminy Nowa Ruda we współpracy z kierownikami komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Nowa Ruda oraz kierownikami jednostek Gminy.